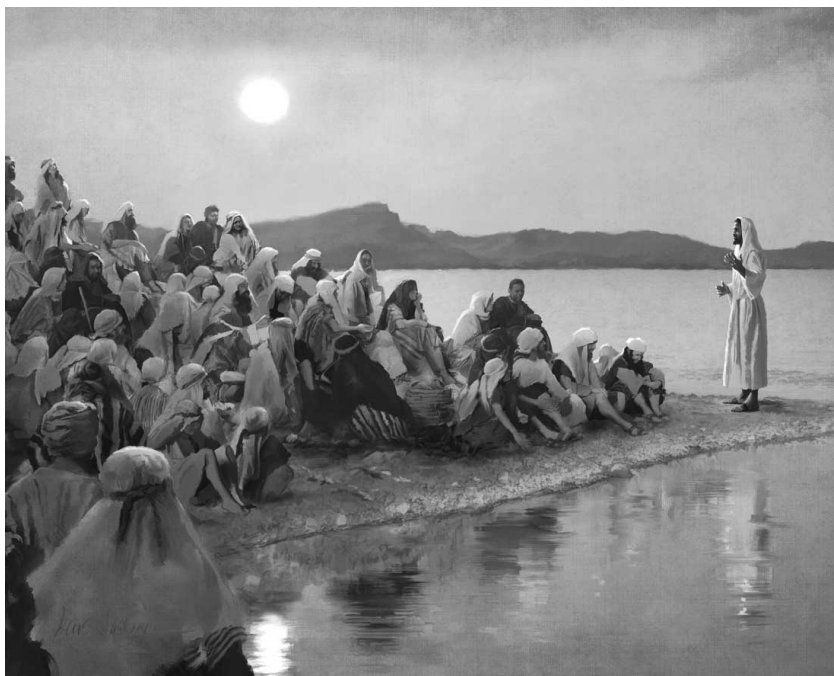

Isusove pouke

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Srpanj, kolovoz i rujan 2014.

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 3/2014.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjуре Deželіćа 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • Odgovorni urednik: Neven Klačmer • Urednik: Mario Šijan • Prijevod: Dragana Todoran • Lektura: Marijan Malašić • Korektura: Brankica Vukmanić • Tiskano u uredu nakladnika

znaci-vremena.com • adventisti.hr

Carlos A. Steger

Isusove pouke

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje

Srpanj, kolovoz i rujan 2014.

Sadržaj

1. Naš dragi nebeski Otac
2. Sin
3. Sveti Duh
4. Spasenje
5. Kako biti spašen
6. Rasti u Kristu
7. Živjeti kao Krist
8. Crkva
9. Naše poslanje
10. Božji zakon
11. Subota
12. Smrt i uskrsnuće
13. Drugi Kristov dolazak

Naš dragi nebeski Otac

Ključni tekst: 1. Ivanova 3,1.

Učenici će

Znati: Bolje će shvatiti karakter nebeskog Oca prikazan u Isusovim poukama.

Osjećati: Osobno će doživjeti ljubav i nježnu brigu nebeskog Oca.

Činiti: Predat će u potpunosti svoj život brižnom Ocu koji bezgranično voli svoju djecu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Glavna osobina karaktera našeg nebeskog Oca je ljubav.

A. Koje značenje ima pripisivanje izraza “Otac” prvoj Osobi Božanstva?

B. Na koji je način Isus otkrio Oca tijekom svojeg boravka na Zemlji?

C. Koje su osobine našega nebeskog Oca otkrivene u Isusovom nauku?

II. Osjećati: U osobnom iskustvu možemo doživjeti Očevu brigu.

A. Koja vam je Isusova usporedba najviše pomogla da doživite Božju nježnu brigu i ljubav?

B. Koja su vam Isusova djela najviše pomogla da osjetite ljubav nebeskog Oca?

C. Zbog kojih obećanja nebeskog Oca najviše cijenite Njegovu ljubav prema vama?

III. Činiti: Ljubav našega nebeskog Oca poziva nas na posvećenost.

A. Kako možete izgraditi snažniju zajednicu s uzvišenim nebeskim Ocem?

B. Kako možete pomoći onima koji imaju poteškoća s povjerenjem u nebeskog Oca?

C. Na koje načine možete podijeliti radosnu vijest o nebeskom Ocu s onima koji Ga još ne poznaju?

Sažetak: Čitavo Sveto pismo svjedoči o ljubavi našega nebeskog Oca. Ona je bit Njegovog karaktera. Kristova služba to najbolje pokazuje.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Luka 15,11-24.

Ključna misao za duhovni rast: Ništa što smo dosad učinili, ili što bismo mogli učiniti, ma koliko bilo strašno, ne može umanjiti Božju vječnu ljubav prema izgubljenom ljudskom rodu.

Samo za učitelje: U osnovi kršćanstva nalazi se poruka da je Bog ljubav. Najviše navođen tekst iz Svetoga pisma počinje sljedećim riječima: “Da, Bog je tako ljubio svijet.” (Ivan 3,16) Svakidašnjom brigom, pažljivim slušanjem ljudskih briga i želja, a prije svega preko Kristove konačne žrtve na Golgoti, naš nebeski Otac stalno iznova pokazuje svoju vječnu ljubav. Ironično je to što usprkos Božjim izuzetnim naporima, većini ljudi, kada razmišljaju o Bogu, na um dolaze strogi zahtjevi, velika otuđenost i pretjerano kažnjavanje — što ukazuje na uspjeh Sotonine nečasne borbe.

Ova pouka usmjerava našu pozornost na odlike Božje ljubavi. Iako jedno proučavanje ne može poništiti nakupljeno razočaranje vjernika u odnosu na Boga, bit će dovoljno za iznošenje istine o Božjem karakteru punom ljubavi koja će, ako joj se pruži prilika, razbiti tu gorčinu koja može spriječiti neke ljude da u svojem iskustvu dožive Božju ljubav.

Uvodna aktivnost: Zamislite da sjedite pokraj vatre ili nekog drugog izvora svjetla i da se obojeni, prozirni komad stakla ili plastike nađe između vaših očiju i izvora svjetla. Istaknite da staklo i plastika prikrivaju pravu boju svjetla. U ovoj ilustraciji izvor svjetla prikazuje Božju čistu, pravu ljubav, dok obojeno staklo ili plastika prikazuju Sotonino izvrtnje istine. Razgovarajte o tome kako se izvor svjetla (Božja ljubav) mijenja kada se promatra kroz filtre u boji (Sotonino izvrtnje istine).

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Kad god je Božji divni karakter bio pogrešno prikazan, Sotona je odnosio pobjedu; i oni koji su napustili lažno prikazanog Boga patili su zbog posljedica svojih odluka. Život odvojen od božanske ljubavi potiče bezobzirno ponašanje, sebičnost i gorčinu. Posljedice takvog stava mogu dovesti samo do propasti. Kako ispravno razumijevanje neusporedive božanske ljubavi, otkrivene u Isusovim pou-

kama, može promijeniti ove razorne modele ponašanja? Ovo pitanje stvara okvir našeg proučavanja.

Biblijski komentar

I. Kao Otac, kao Sin

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Izaija 63,1; 64,8; Ivan 1,18.)

U Starom zavjetu nebeski Otac otkriven je preko proročanstava. Proroci su prikazali mnogostrano razumijevanje Boga koje je bilo prenošeno u okviru njihove kulture i u svjetlu njihovog osobnog iskustva. Vječna Riječ, Isus mogao je uspješno dovršiti portret započet preko proroka zato što je On osobno bio Bog i jedno s Ocem. "Bog koji je nekoć u mnogo navrata i na mnogo načina govorio ocima po prorocima, na kraju, to jest u ovo vrijeme, govorio nam je po Sinu, koga je postavio baštinikom svega i po kome je stvorio svijet. Sin, koji je odsjev njegova sjaja i otisak njegove biti, koji svemir uzdržava svojom silnom riječi, sjede, pošto je ostvario očišćenje grijeha, s desne strane Veličanstva u nebu." (Hebrejima 1,1-3)

Kristov život i nauk bili su tijelo nevidljivog pojma zvanog "Bog". "On je savršena slika Boga nevidljivoga." (Kološanima 1,15) Međutim, čak i Kristov najuži krug učenika, koji su činila Dvanaestorica, sporo je to shvaćao. "Gospodine — reče mu Toma — ne znamo kamo ideš. Kako bismo mogli poznavati put? Ja sam put, istina i život — reče mu Isus. — Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni. Kad biste mene poznavali, poznavali biste i Oca mog. Vi ga već sada poznajete i vidjeli ste ga! Filip mu reče: Gospodine, pokaži nam Oca, i dosta nam je! Toliko sam vremena s vama — odgovori mu Isus — i ti me, Filipe, nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako veliš: 'Pokaži nam Oca!' Zar ne vjeruješ da sam ja u Ocu i da je Otac u meni? Ja ne govorim sam od sebe riječi koje vam kažem: Otac koji boravi u meni čini svoja djela." (Ivan 14,5-10)

Sva Isusova djela, Njegov život i nauk otkrivaju Oca. Isus je preventivno preko pričanja usporedbi i osobnim primjerom poučavao o Očevom divnom karakteru. Neke usporedbe, kao što su usporedbe o izgubljenom sinu, izgubljenoj ovci i milosrdnom Samarijancu, na vrlo slikovit način otkrivaju dubinu neusporedive Božje ljubavi.

Razmislite: Isus je tvrdio da vidjeti Njega znači vidjeti Oca. Što je Isus time mislio? Na koje načine Isus danas nama otkriva Oca?

◆ Zašto kršćanski roditelji trebaju voditi računa o tome da na odgovarajući način prikažu ljubav svojega nebeskog Oca?

II. Neograničeno suosjećanje

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Jeremije 31,3; Psalma 103,13; 1. Ivanove 3,1.)

Jeremija, psalmist David i Ivan, ljubljani učenik, daju prikaz Božje ljubavi. Ta ljubav ne samo da nam otkriva tko je Bog, već pokazuje prisno otkrivanje dubokih čežnji u božanskom srcu.

Što je to za čim Božje srce najviše čežne? Taj odgovor dobivamo preko Jeremije: Bog želi izliti ljubav na svoj narod. On se osobno javlja proroku da potvrdi svoju duboku ljubav prema Izraelu: "Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost." (Jeremija 31,3) Ovo poglavlje počinje jasnom tvrdnjom pokazujući da je Bogu jako dobro poznata naša duboka potreba da budemo uvjereni u Njegovu božansku milost i nježnost. On objavljuje svoju ljubav prema svojem narodu i naziva je vječnom. Kao i bit Božjeg bića, Njegova ljubav nema ni početak ni kraj. Ona je neuništiva i nepromjenjiva; jednom dana, ne može biti povučena. Kakvo povjerenje i sigurnost ulijeva takva bezuvjetna ljubav!

Zapazite veličinu Božje ljubavi otkrivene preko Jeremije. Ona nas uvijek približava Njemu. Njegova ljubav je privlačna i otvoreno izražena; ona nije puki statični osjećaj, već načelo pomirenja i otkupljenja koje stalno djeluje. Privukao nas je k sebi zato što nas ljubi. Bog ne prikriva činjenicu da Njegova ljubav ima plan; i On mu otvoreno teži s odlučnim mislima, usmjeravajući svu svoju pozornost na to. On jasno kaže da je veliki cilj Njegove ljubavi da nas vrati u savršenu zajednicu sa Svetim Duhom.

Da bi obogatio ovu složenu sliku božanske ljubavi, psalmist nas uvjerava da je Gospodin pun sažaljenja i suosjećanja prema svojoj djeci koja imaju strah Gospodnji. Ovdje psalmist pravi jasnu vezu između Božjeg suosjećanja prema svojoj djeci i naše poslušnosti. Poslušnošću ne možemo zaraditi Božje suosjećanje; poslušnost je djelovanje Božje ljubavi u nama, što nas stavlja u najpovoljniji položaj u odnosu na Boga da nas blagoslovi najpotpunijim izrazom ljubavi. Ovo veliko srce ispunjeno ljubavlju zna da naše vrijeme istječe. Zna da je naše tijelo slabo i prolazno.

Bez obzira na naše slabo tijelo i grešne odluke, Sveto pismo potvrđuje da je božanska ljubav bezuvjetna i očinska. U svojoj poslanici apostol Ivan preuzima očinsku sliku Boga kao Oca punog ljubavi kojom se koristi psalmist, i preplavljen je nepojmljivim učincima takve povezanosti. Ako je Bog naš Otac, onda smo mi posvojenjem po Kristu, Njegovom Sinu, Njegova djeca. Ovo zapanjujuće razumijevanje nadahnjuje nas ne samo povjerenjem i sigurnošću, već potpunom predajom srca Bogu.

“Gledajući visinu, dubinu i širinu Očeve ljubavi prema rodu koji umire, nadahnuti apostol Ivan ispunio se obožavanjem i dubokim štovanjem. Ne nalazeći prikladnih riječi da izrazi veličinu i nježnost te ljubavi, pozvao je svijet da je promatra: ‘Gledajte koliko nam je ljubav Otac iskazao, da se zovemo djeca Božja.’ (1. Ivanova 3,1) ... Takva ljubav je neusporediva. ... Nenadmašne li Božje ljubavi prema svijetu koji Ga nije ljubio! Ova misao ima moć ukrotiti dušu i navesti um na pokoravanje Božjoj volji.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 12)

Razmislite: Ako se za nešto kaže da je bezuvjetno, to znači da se ne može zaraditi ili zaslužiti, već samo primiti. Ono ne ovisi o onome koji prima, već o dobroti onoga koji daje. Što bezuvjetni Božji dar ljubavi znači nama koji smo posebni predmet božanske ljubavi? Kako vjernici mogu pokazati bezuvjetnu ljubav onima koji su učinili nešto našao njima ili njihovim dragima?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Sotonina okrutnost najočiglednija je kada osoba u očaju, ne imajući nade, vjeruje da nema drugog izbora osim da okonča svoj život. Krivnja, sramota, nemir i drugi čimbenici mogu ljude ispuniti beznađem i navesti ih da u pomisle da su bezvrijedni i da im ne može biti oprašteno. Samo Božja ljubav koja se umiješa u njihov život može ih vratiti s tog puta. Apostol Ivan je napisao: “Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno. Po tome ćemo poznati da smo od istine i pred njim umiriti svoju savjest — ma za što nas naša savjest osuđivala — jer je Bog veći nego naša savjest. On poznaje sve.” (1. Ivanova 3,18-20)

Božja ljubav nadmašuje naše samoosuđivanje. Ništa nas ne treba odvojiti od božanskog suosjećanja. Ne postoji ništa štetnije od iskazivanja sumnje u Božju dobrotu, potpuni oprost i suosjećanje. Ako članovi razreda ne usvoje ništa drugo do blažene sigurnosti da ih Bog bezuvjetno ljubi, vrijeme uloženo u proučavanje pouke neće biti uzaludno. Kako mogu steći tu sigurnost?

Za razgovor:

1. Kako bi vjernici trebali potisnuti osjećaj bezvrijednosti i očaja?
2. Što vam je pomoglo da doživite Božju ljubav?
3. Kako vjernici mogu biti osjetljiviji prema onima koji su u beznađu zato što nisu iskusili Božju ljubav?
4. Koja je prednost raditi zajedno kao Božja crkva, a ne pojedinačno, kada je u pitanju širenje Božje ljubavi?

5. Budući da ima sve više samoubojstava, posebno među tinejdžerima, što bi Božja crkva trebala učiniti da druge upozna s Njegovom bezuvjetnom ljubavlju, uključujući i mlade?

6. Kako dijeljenje Božje ljubavi s drugima omogućava vjernicima da iskuse tu ljubav na još potpuniji način?

7. Kako bi vjernici mogli srušiti prepreke koje su podigli prethodni naraštaji u Crkvi govoreći o uvjetnoj ljubavi?

ČETVRTI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Ivan 3,16 možda je najpoznatiji tekst u Svetom pismu. Tekst u 1. Ivanovoj 3,16 koji je napisao isti ljubljeni učenik, mogao bi biti na drugom mjestu. U prvom se tekstu govori o Božjoj žrtvi zahvaljujući kojoj će ljudski rod biti spašen. Drugi pokazuje kakav treba biti naš odgovor na tu žrtvu. "Po tomu smo spoznali ljubav što je on za nas dao svoj život. Tako i mi moramo dati svoj život za svoju braću. Tko god posjeduje zemaljska dobra i vidi svoga brata u nevolji i od njega zatvori svoje srce — kako će ljubav Božja ostati u njemu? Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno." (1. Ivanova 3,16-18) Sljedeća aktivnost predlaže da u praktičnom životu primijenimo ono što propovijedamo u skladu sa savjetom iznesenim u ovim redcima.

Aktivnost: Pronađite u svojoj društvenoj sredini skupine nevoljelih ljudi. Ovamo mogu spadati samohrane majke u tinejdžerskim godinama, članovi kriminalnih skupina, stariji građani, nepismeni i/ili oni koji ne govore vaš jezik, siromašni ili beskućnici. Neka razred između ovih osoba koje ne primaju ljubav u svojem životu izaberu jednu skupinu u koju će moći unijeti promjenu širenjem Božje bezuvjetne ljubavi na neposredan, praktičan način. Razmislite o sljedećim kreativnim prijedlozima: 1) Pobudite njihovo zanimanje; 2) uspostavite kontakt kako biste im mogli govoriti o Kristovoj ljubavi; 3) napravite poveznice između vaše kršćanske kulture i njihove; 4) iznesite evangeosku vijest tako da je mogu razumjeti; 5) uključite ih u korisne aktivnosti preko kojih će moći primiti Božju ljubav.

Sin

Ključni tekst: Matej 20,28.

Učenici će

Znati: Shvatit će tko je Krist i koju ulogu ima u njegovom spasenju.

Osjećati: Osjetit će Božju prisutnost preko Kristovog požrtvornog duha, koji je pokazao odričući se svojih božanskih prava i predajući svoj život.

Činiti: Osobno će prihvatiti Božji velikodušni dar spasenja koji je omogućila Kristova žrtva.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Mesija je imao dvije naravi — božansku i ljudsku.

A. Zašto je Krist morao biti u potpunosti i čovjek i Bog?

B. Kako je Kristovo utvrđivanje vlastite naravi utjecalo na Njegovo razumijevanje poslanja?

C. Kako svaki od ova dva aspekta Isusove naravi utječe da cijenimo ono što je Bog učinio?

II. Osjećati: Postaje nam lakše prepoznati Božju prisutnost kada shvatimo dvije Kristove naravi koje se dopunjuju.

A. Kako razumijevanje Kristove ljudske naravi umanjuje naš strah od Boga?

B. Kako nam razumijevanje Kristove božanske naravi ulijeva povjerenje da će nas spasiti?

C. Što se događa ako podcijenimo ili zanemarimo ijedno od ovih uvjerenja?

III. Činiti: Prihvaćanje Božjeg dara spasenja razmjerno je povjerenju koje imamo u Krista.

A. Kako nerazumijevanje Kristove božanske naravi odvraća ljude da Mu povjere svoje spasenje?

B. Kako nerazumijevanje Kristove ljudske naravi dovodi do odbacivanja Njegovog dara spasenja?

C. Kako uravnoteženo razumijevanje Boga navodi ljudsku dušu da prihvati Isusa kao Spasitelja?

Sažetak: Kristova narav ljudima ujedno nudi Prijatelja punog razumijevanja i svemoćnog Stvoritelja spremnog da postane božanska Zamjena za grešnike.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Matej 20,28.

Ključno načelo duhovnog rasta: Isus je postao u potpunosti čovjek odričući se svojih božanskih prava. Time je postao osposobljen kao vjerni Veliki svećenik i Žrtva prinesena za otkup preko koje primamo spasenje.

Samo za učitelje: Sveto pismo otkriva tananu ravnotežu između dva naizgled suprotna nauka: božanske i ljudske naravi Mesije. Kad god odbacujemo ili podcjenjujemo Njegovu božansku narav, u nama se javlja samopravednost i ideja da se možemo spasiti svojom snagom. Uostalom, da je Isus bio samo čovjek, zašto se ljudi onda ne bi mogli spasiti ugledajući se na Njegov primjer?

U tom je slučaju Isusu dodijeljena uloga instruktora plivanja, a ne spasioca. On nas "spašava" poučavajući nas kako da plivamo, odnosno da živimo pravedno. Po tome se mi ne davimo beznažno u svojim grijesima, već postajemo sposobni plivači uz pomoć pravog instruktora.

Kad god ljudi odbacuju ili podcjenjuju Isusovu ljudsku narav, u njihove misli uvuku se očaj i beznađe. Ljudi u takvom stanju misle da Bog ne može shvatiti ljudske kušnje, slabosti i borbe budući da je svemoćan i savršeno pravedan. Budući da nikada ne mogu dostići božanska mjerila, odustaju od pokušaja da žive pravedno. Ovdje se put beznađa i pogrešnog razumijevanja razdvaja u dva različita, ali podjednako razorna gledišta: 1) jeftina milost — budući da ne mogu živjeti pravedno, slobodno ću grijешiti očekujući da će Božja milost pokriti te grijeha i 2) otvoreno grijешenje — budući da sam osuđen bez obzira na to što činim, živjet ću sebičnim životom i uzet ću sve što mi život pruža. Međutim, kada ova dva gledišta usporedimo s Pismom, možemo izbjeći njihove pogreške i postići pravu ravnotežu.

Uvodna aktivnost: Pronađite sliku osobe koja hoda po užetu koristeći se motkom za održavanje ravnoteže. Pokažite sliku u razredu. Ako je niste u mogućnosti donijeti, zamolite razred da zamisli osobu

koja hoda po užetu. Razgovarajte o tome što joj pomaže da to uspješno radi i koja je uloga motke za održavanje ravnoteže. Razmislite što je kršćanima motka za održavanje ravnoteže dok izgrađuju svoje razumijevanje Boga.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Razumijevanje Kristove naravi nužno je za razumijevanje spasenja. Vrlo je važno da to ispravno shvatimo. Došlo je do mnogih teoloških rasprava i bespotrebnih sukoba u vezi s ovim naukom.

Radosna je vijest da izvorne istine Svetoga pisma nikada nisu bile zatrpane tim mnoštvom rasprava. Kristova božanska narav pokazuje da ljudi ne mogu sami sebe spasiti. Netko izvan nas mora učiniti ono što mi sami nismo u mogućnosti. Kristova ljudska narav pokazuje da Bog shvaća naše kušnje i probe. Isus je živio u ljudskom tijelu. To su osnovne misli na koje se moramo usredotočiti.

Biblijski komentar

I. Jedinstveni spoj

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Mateja 14,33; 24,30; 25,31 i Marka 15,39.)

Teolog Arije iz četvrtog stoljeća tvrdio je da Krist ne posjeduje božansku narav. On je smatrao da postoji samo jedan Bog (nebeski Otac) i samim tim Krist ne može biti Bog. Odbacujući razumijevanje Boga u obliku Trojstva, Arije očito nije razumio soteriološke (spasenjske) implikacije svojega gledišta. Ako Krist nije bio Bog, onda je na spasenje ljudskog roda utjecalo samo još jedno stvoreno biće. Prema ovakvom razumijevanju stvorena bića mogu spasiti sama sebe.

Arijeva gledišta bila su povezana s vjerovanjima Lucijana iz Antiohije, koji je temeljio svoja kristološka gledišta na filozofiji posvojenja Pavla iz Samosate, zagovornika vjerovanja da je Krist posvojen od strane Boga kao ljudsko biće. Arije je vjerovao da je Krist bio savršeno ljudsko biće koje je uživalo poseban, ali u osnovi podređen odnos sa svojim nebeskim Ocem. (Ova su se gledišta i danas zadržala u nauku Jehovinih svjedoka i Unitarnih univerzalista.)

Do 325. godine ove iskrivljene doktrine podijelile su vjernike, zbog čega je bio sazvan Nicejski sabor koji je bio prekretnica i na kojem je trebalo odgovoriti na ove izazove. Na saboru je potvrđen jedinstveni spoj Kristove naravi, koji izražen teološkim jezikom glasi: “U potpunosti čovjek, u potpunosti Bog.”

Drugi su imali poteškoća s prihvaćanjem Kristove ljudske naravi. Gnosticici u drugom stoljeću i manihejci u četvrtom (ogranci kršćanstva) tvrdili su da je Kristova ljudska narav bila samo prividna. Ova pogrešna doktrina nazvana je "docetizam" od grčke riječi *dokein*, što znači "činiti se". Ono je proisteklo iz njihove glavne pretpostavke da je materija zla. Na osnovi toga Isusova čistoća isključuje mogućnost da je imao pravo tijelo (zlu materiju). (Ovo se očito odnosi i na glavne kršćanske doktrine o utjelovljenju, pomirenju i uskrsnuću, ali te teme izlaze izvan okvira našeg trenutačnog proučavanja.)

Još jedan mislilac prve Crkve koji se suprotstavljao vjerovanju da je Krist došao u tijelu bio je Marcion. Pod utjecajem dualističke filozofije vjerovao je da je Krist posjedovao "fantomsko tijelo". Ovo je gledište bilo u oštroj suprotnosti s Tertulijanovim, koji je odbacio misao da je materija zla. Marcion je, s druge strane, smatrao da je utjelovljenje bilo ispod Božje razine, dok je Tertulijan to prihvatio na osnovi neoborivih biblijskih tvrdnji (Ivan 1,1-14; Kološanima 1,22; Hebrejima 2,5-18).

Razmislite: Zašto kršćani trebaju biti oprezni kada razgovaraju o Kristovoj naravi?

II. Dvostruka narav

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Ivana 3,13; 8,58; 17,5 i Mateja 25,31-46.)

Umjesto da samo prihvate one biblijske doktrine koje jasno naučavaju o Kristovoj božanskoj i ljudskoj naravi, neki su se mislioci zapitali kako je ovakav spoj naravi moguć. Međutim, Mojsije je izjavio: "Što je sakriveno, pripada Jahvi, Bogu našem, a objava nama i sinovima našim zauvijek, da vršimo sve riječi ovoga Zakona." (Ponovljeni zakon 29,28)

Katkad, međutim, u neposrednoj suprotnosti s ovim Mojsijevim naukom, ljudi troše vrijeme pokušavajući razumom objasniti stvari koje Bog nije jasno otkrio. Netko bi to s pravom mogao nazvati duhovnom pljačkom — pokušajem da se Božje tajne ukradu putem racionalnih misli. Jedan od takvih bio je Apolinarije, koji se borio s mišlju kako se božanska Riječ mogla potpuno ujediniti s ljudskom naravi. On je zaključio da su ove dvije naravi spojene, ali da je božanska narav nadvladala ljudsku tijekom procesa ujedinjenja, kao što kap meda nestane u oceanu. Dok je otvoreno odbacivao Arijev lažni nauk, nesvjesno je zašao u profinjenu docetizam. Njegova gorljiva potpora Kristovoj božanskoj naravi dovela je do neuravnoteženog razumijevanja koje je u osnovi podcjenjivalo Kristovu ljudsku narav. Da se Apolinarije zadovoljio prihvaćanjem jasno otkrivenih istina umjesto što je pokušavao objasniti nepo-

znate i neotkrivene detalje, on možda nikada ne bi krenuo pogrešnim putem. Ovdje leži pouka koju svi trebamo naučiti.

Razmislite: Kako kršćani mogu sebi nanijeti štetu pokušavajući znati previše?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Božanska mudrost otkriva da Krist posjeduje dvije naravi koje se podjednako dopunjuju. Naglašavanje jedne na štetu druge dovodi do ljudske pasivnosti (Bog sve čini; zašto ulagati napore?) ili pokušaja spašavanja djelima (Kristov primjer ukazuje na Božje zahtjeve koji, kada ih slijedimo, omogućavaju spasenje). Uravnoteženo razumijevanje odnosa božanske i ljudske naravi ukazuje na odnos suradnje između Boga i ljudskog roda, pri čemu je Bog taj koji daje spasenje, a ljudska bića spremno prihvaćaju snagu Evanđelja koje vrši promjenu. Slično tome, za Kristovo poslanje možemo reći da je dvostruko: 1) otkupljenje i 2) promjena. Njegovom žrtvom naši prošli prijestupi su oprošteni i tako je dana sila našem duhovnom razvoju u budućnosti. Otkupljenje uvijek prethodi promjeni. Promjena prirodno slijedi. Kako će razumijevanje odnosa ove dvije naravi produbiti našu zahvalnost Kristu i pomoći našem kršćanskom razvoju?

Za razgovor:

1. Kako Kristova potpuna božanska narav utječe na Njegovo poslanje?
2. Kako Kristova potpuna ljudska narav utječe na Njegovo poslanje?
3. Kako Kristova božanska narav utječe na moje spasenje?
4. Kako Kristova ljudska narav utječe na moje spasenje?
5. Kako Kristova ljudska i božanska narav utječu na moj evanđeoski rad i razumijevanje smisla?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Isusova ovozemaljska služba odnosila se na obnavljanje ljudske naravi. Njegova božanska narav pružila Mu je silu kojom je mogao nadvladati zlo i uništiti smrt. Njegova ljudska narav pružila Mu je razumijevanje i vjerodostojnost među onima koje je došao spasiti. Političke kampanje osvajaju se lažima: "Moj neprijatelj je toliko bogat da te ne može razumjeti." Sotona ponavlja iste riječi. Međutim, dok promatramo Njegovo slabo tijelo prikovano na grubi drveni križ, izloženo prirodnim silama, napušteno od strane najbližih učenika, odbacujemo Sotonine laži. Krist dobiva vjerodostojnost i mi počinjemo

imati povjerenje u tog vjernog Prijatelja. Krist nije više suzdržano, nadnaravno, bezobzirno uzvišeno Biće, već onaj koji dijeli tamničku ćeliju s nama mada ima mogućnost pobjeći iz ćelije smrti.

Aktivnost: Iznesite planove aktivnosti u kojima će članovi vašeg razreda služiti kao Kristovi sluge među nevjernicima u vašoj sredini unapređujući misijski rad za Krista. Razmislite koje bi aktivnosti ili događanja zadobila povjerenje ljudi u vašoj zajednici kako biste mogli pozvati grešnike na pokajanje, k preobražavajućoj Božjoj milosti. Razmislite o budućim aktivnostima, razgovarajte o mogućim koracima koji vode od svjedoka koji pate do nositelja nade. Drugim riječima, kada vaše svjedočenje postane vjerodostojno, kako ćete širiti Evanđelje a da se ponovno ne udaljite od njega? Kako vjernici mogu pozvati grešnike na pokajanje bez pokazivanja samopravednosti s jedne strane i bez ublažavanja grijeha s druge?

Sveti Duh

Ključni tekst: Ivan 14,16.

Učenici će

Znati: Shvatit će da iako se Krist uznio na Nebo, nije ostavljen i napušten.

Osjećati: Naći će utjehu u Božjem nepobitnom obećanju da će uvijek biti blizu kada nam je potreban.

Činiti: Staviti će u stranu prepreke koje sprečavaju djelovanje Svetoga Duha u svojem životu i životu drugih.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Sveti Duh preuzima duhovno vodstvo.

A. Zašto je bilo važno da Sveti Duh u osnovi bude isti kao Krist da bi bio Njegova ovozemaljska zamjena?

B. Na koje je načine Sveti Duh bio sličan, a na koje različit od Krista?

C. Zašto bi bilo opasno da podredimo Osobe Božanstva na temelju njihovih uloga?

II. Osjećati: Utjeha Božje stalne prisutnosti

A. Zašto će vjernici cijeliti Svetoga Duha ako cijene Isusa?

B. Kako nam Božja stalna prisutnost može donijeti mir u teškim okolnostima djelovanjem Svetoga Duha?

C. Kako povjerenje u Boga može pružiti silu svjedočenju za Njega?

III. Činiti: Sveti Duh ispunjava srce koje Ga je spremno prihvatiti.

A. Kako vjernici mogu njegovati stav srca koji dopušta Svetome Duhu da nas ispuni?

B. Kako vjernici mogu potaknuti primljivo srce u drugima zbog istog razloga?

C. Kako crkva može ukloniti prepreke izlivanju Svetoga Duha?

Sažetak: Isus je naučavao da će Njegov božanski Suradnik preuzeti duhovno vodstvo na Zemlji za vrijeme Njegove odsutnosti. Njegovi sljedbenici neće biti napušteni. Svaka potreba, svaka suza, svaka pobjeda i dalje privlači božansku pozornost.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 3,5-8; 14,16-18; 14,26; 15,26.

Ključna misao za duhovni rast: Povezivanje sa Svetim Duhom otvara neograničene mogućnosti za kršćanski razvoj i rast.

Samo za učitelje: Na računalu povremeno možemo vidjeti oglase za sklapanje braka preko interneta. Neki ljudi ne mogu vjerovati da pojedinci ulaze u doživotnu zajednicu s virtualnim strancem. Brakovi sklopljeni između osoba koje se dugo poznaju mogu imati problema — a kako li je tek u slučaju brakova između osoba koje se ne poznaju dovoljno? Uspješno udvaranje omogućava osobama koje se ne poznaju da započnu prijateljstvo i istraže mogućnosti za prisnije odnose. Upoznavanje, otkrivanje karaktera i osobnosti druge osobe i sve veća bliskost postupni su koraci koji vode braku. Preskakanje ovih koraka često dovodi do razočaranja i vrlo često do razvoda.

Iako vrlo važan, brak nikada nije bio glavna zajednica namijenjena ljudima. Bog je tu prednost sačuvao za sebe. Neki vjernici ulaze u zajednicu s Bogom ne znajući mnogo. Ova se zajednica vrlo često raskida kada dođe do razočaranja, obično zbog nepoznavanja božanskog karaktera i namjera. Isus je posvetio značajan dio svoje službe predstavljajući Svetoga Duha. Predviđajući svoje skoro uznesenje, znajući za potrebu učenika za osobnom zajednicom, prepoznajući sve veće ovozemaljske odgovornosti Svetoga Duha nakon Njegovog odlaska, Krist je dosta govorio o ulozi Svetoga Duha. Posvećenim proučavanjem Kristovih pouka u ovom tekstu, vjernici mogu izbjeći gore spomenuta razočaranja koja dovode do duhovnog pada i iskuse bogatstvo trajne zajednice s Bogom.

Uvodna aktivnost: Jedna od nezaboravnih Isusovih metafora jest prikazivanje Svetoga Duha kao vjetra. Puhnite u vlat trave, list ili nešto slično da dočarate djelovanje vjetra. Razgovarajte o osobinama vjetra, na primjer: nevidljiv, snažan, izaziva kretanje, proizvodi zvuk, ima razornu moć, mogući je proizvođač energije itd. Povezani pojmovi mogu obuhvatiti: provjetranje, gubitak daha, rad vjetrenjača, puhačke instrumente. Pozorno razmotrite kako se ove metafore odnose na duhovan život i kako vjernicima pružaju pouke o razvoju i napredovanju.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Budući da je Božji Duh danas aktivno nebesko oruđe među ljudima, vrlo je važno da vjernici shvate Njegovu Osobu, ulogu i karakter. Bez razumijevanja tih osnovnih pojmova, kršćani su u vrlo nepovoljnom položaju. Njihov duhovni rast, pojedinačno i zajedničko svjedočenje i vizija za rad su ugroženi. Naše trenutačno proučavanje nudi mogućnosti za ispravljanje tih nedostataka.

Biblijski komentar

I. Vrhunski predstavnik

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Ivana 14,16-26; 15,26; 16,7-14.)

U svijetu sporta postoje izrazi prva i druga postava. Odnose se na podjelu natjecatelja na osnovi sposobnosti. Prvu postavu čine najuspješniji i najiskusniji sportaši. U slučaju ozljede, igrači iz druge postave zamjenjuju igrače prve postave. Tada obično očekujemo da igra te momčadi oslabi zato što je smanjena razina njezine sposobnosti. U košarci se ulažu posebni naponi da se ta pojava lošije igre smanji na minimum. Budući da su zamjene česte, važnost zadržavanja visokog ritma igre s igračima iz druge postave vrlo je važna. U košarci je razvijen pojam *šestog igrača*. Iako nije u početnoj petorci, ovaj igrač treba biti tako vješt da igra njegove momčadi ne oslabi kada on uđe u igru. Ovaj rezervni igrač može posjedovati drukčije vještine, imati različitu osobnost i ne mora biti poput drugih igrača. Ipak, igra momčadi ostat će na istoj razini, što će ih na kraju dovesti do pobjede.

Ovo možemo primijeniti i na duhovni život. Kako je Nebo zamijenilo osnovni izraz božanske ljubavi, Isusa Krista, prigodom Njegovog odlaska sa Zemlje? Tko je imao te nužne osobine potrebne za postizanje određenog zadatka? Čije će ime opravdati ukazivanje odanosti rezervnom vođi? Može li netko drugi osim Boga — možda neki istaknuti anđeo — zadovoljiti ove zahtjeve?

Očito da je "odbor za izbor" ograničio mogućnosti. Kao prvo, kandidat koji dolazi u obzir mora biti jednak Mesiji koji odlazi. Mesija je rođen prije svake stvari (Kološanima 1,15-17; Herejima 1,8-12; Ivan 1,1-14) i posjeduje vječni život. Budući da je Krist bio neprijeporno Bog, Njegova zamjena mora isto tako biti pravo božanstvo. Drugo, kandidat treba biti uvijek dostupan. Kristovo kraljevstvo se brzo širilo. Ukratko, vjernici su naselili svaki kutak planeta Zemlje. Zahtjevi za božanskom pomoći nalagali su žurnost. Tko je mogao odmah odgovoriti na potrebe ljudi širom svijeta? Možemo navesti još neke činjenice, ali je izbor već sužen na Božjega Duha. Kristova zamjena bila je poput Krista, Bog u

bitku, mada različita Osoba, kao i sveprisutna, i samim tim sposobna da odgovori na istodobne zahtjeve širom svijeta. Isus Ga pažljivo predstavlja svojim učenicima pred kraj ovozemaljske službe. On je predstavnik osnovnog otkrivenja božanske ljubavi! On će otkriti potpunu istinu.

Razmislite: Zašto kršćani trebaju biti oprezni kada raspravljaju o naravi Svetoga Duha?

II. Obazrivost: Djelovanje Duha

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Ivana 3,5-8; 15,26; 16,8-13 i Djela 1,4-8.)

Iako se naše trenutačno proučavanje usredotočuje na Kristov nauk o Svetome Duhu, nijedno istraživanje neće biti potpuno bez razumijevanja djelovanja Svetoga Duha u Starom zavjetu i nadalje. Tekst u Postanku 1,1-3 pokazuje da je Božji Duh sudjelovao u stvaranju. On je osposobio ljude za određene pothvate: 1) pisanje Biblije (1. Petrova 1,10.11), 2) gradnju Šatora sastanka (Izlazak 31,3), 3) vodstvo (Otniel, Jiftah, David — Suci 3,10; 11,29; 1. Samuelova 16,13) i 4) prorokovanje (Luka 1,15. 41.67; 1. Samuelova 10,9-13). Zatim, Sveti Duh je nadgledao i podupirao Kristovu ovozemaljsku službu: a) Isus je bio začet Svetim Duhom (Luka 1,35; Matej 1,20), b) bio je pomazan Svetim Duhom (Izaija 11,1.2; 42,1; Luka 3,22; 4,18; Djela 10,38), c) Sveti Duh Ga je vodio u Njegovim putovanjima na Zemlji (Luka 4,1.2) i d) Svetim Duhom prinio je sebe na žrtvu (Hebrejima 9,14). Konačno, Isus je uskrsnuo Božjim Duhom (Rimljanima 8,11).

Kristov nauk i proročanstva, međutim, ukazivali su na prisutnost Duha nakon Pedesetnice, kada su bili otkriveni dodatni aspekti Njegovog božanskog djelovanja. Za vrijeme Kristove odsutnosti, Božji Duh ima ulogu božanskog glasnogovornika (Ivan 16,13). On također ima odgovornosti tužitelja da osudi svijet zbog nevjerovanja (Ivan 16,8.9). On nastupa kao branitelj Krista i Njegovih sljedbenika (Ivan 14,15-17; 15,25-27). On potvrđuje Kristovu pravednost prikazanu uskrsnućem i uzneseњem, i izriče sud svijetu zbog Njegovog odbacivanja (Ivan 16,8-11). Duh oslobađa ljude od sile grijeha (Rimljanima 8,2) i utiskuje božanska načela u srca vjernika (1. Korinćanima 3,16; 2. Korinćanima 3,3). Božji Duh djeluje na duhovnu obnovu, proces kojim prihvaćanje Kristove zamjenske žrtve mijenja život i stvara nov način života (Ivan 3,3-7). Duh obdaruje vjernike nadnaravnom silom (Djela 1,5-8) i neprestano živi u njima, dajući im duhovnu snagu i vlast (Rimljanima 8,9-11; 1. Korinćanima 3,16.17; 6,19). Konačno, Sveti Duh daje duhovne darove vjernicima za izvršavanje Kristovog poslanja (1. Korinćanima 12).

Razmislite: Zašto navodno pojavljivanje Svetoga Duha mora biti mjereno biblijskim mjerilima, a ne slijepo prihvaćeno?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Jezgovit prikaz i nepotpun kratak pregled djelovanja Svetoga Duha iznesen u prethodnom tekstu ipak oslikava širinu Njegovog djelovanja. Ipak, napori Duha neće nas spasiti ako ih odbacimo. Čovjekovo donošenje odluka sada također stupa na scenu. Roditelji čine osobnu žrtvu velikodušno kupujući božićne poklone koji će biti zaboravljeni u siječnju. Građani se ne bune protiv doprinosa za uređenje nekog zelenog parka ili dječjeg igrališta koje poslije nitko ne koristi. Pokraj Božjeg neusporedivog dara spasenja koji je beskonačno skup, mnoštvo ljudi prolazi u neznanju. Spasenje ide samo uz poziv. Bog nikoga ne prisiljava. Zašto je svaka osoba odgovorna za svoj izbor?

Za razgovor:

1. Kako ljudi mogu biti sigurni da je njihov život u potpunosti pod vodstvom Svetoga Duha?
2. Kako vjernici mogu ustanoviti koje su duhovne darove primili?
3. Kako kršćani mogu pomoći onima koji odbijaju predati svoj život vodstvu Svetoga Duha?
4. Što ste poduzeli da biste održali živu zajednicu s Božjim Duhom?
5. Kako biste opisali olakšanje koje ste prvi put iskusili kada vas je Duh oslobodio iz Sotonine vlasti?
6. Kako vaša crkva može na odgovarajući način poučiti vjernike o važnom, ali često zanemarenom djelovanju Svetoga Duha?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Apostol Luka kaže da je Božji narod nakon primanja sile Svetoga Duha bio osposobljen za svjedočenje. Ovo je pozadina za sljedeću aktivnost. Što vjernici trebaju raditi kada prime Svetoga Duha?

Aktivnost: Marljivost američkog naroda pretvorila je ovaj uspavani kontinent u najproduktivnije područje u povijesti u gospodarstvu. Sredstva su bila nedovoljno korištena generacijama iako ih je uvijek bilo. Sveti Duh je oduvijek bio prisutan, iako se Njegova sila rijetko kada u potpunosti koristila. Promatrajte svoju društvenu sredinu i moleći se za vodstvo Duha, osmislite službu koja će odgovoriti njezinim određenim potrebama. Budite jednostavni, složenost ostavite multinacionalnim

korporacijama, što vi niste. Ostvarite je uz silu Svetoga Duha, ali se čuvajte od neuspjeha ako se vaši planovi oslanjaju samo na trenutačno vidljiva sredstva. Dopustite Duhu da učini za vas ono što ne možete učiniti sami.

Spasenje

Ključni tekst: Ivan 3,16.

Učenici će

Znati: Shvatit će Božji dar vječnog života kao jedino rješenje općeg problema smrti.

Osjećati: Iskusiće slobodu od kazne za grijeh i njegove sile, uključujući i posljedicu grijeha, a to je smrt.

Činiti: Prihvatit će dar vječnog života koji je tako skupo plaćen, a opet velikodušno svima ponuđen.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Bog nudi jedino rješenje smrti.

A. Što mislite zašto je Ivan 3,16 postao najpoznatiji redak u Svetome pismu?

B. Koje su težnje ljudske duše ispunjene obećanjem o vječnom životu?

C. U nekršćanskim religijama ljudi traže Boga i nastoje Mu ugoditi. U kršćanstvu Bog poduzima prvi korak da nas pronađe. Kako objašnjavate ovu razliku?

II. Osjećati: Spasenje nas oslobađa od kazne i sile grijeha.

A. Kako nas osjećaj krivnje i srama priprema da tražimo spasenje koje Bog besplatno nudi?

B. Kako doktrine koje naglašavaju slobodu od kazne za grijeh, ali ne i slobodu od njegove sile, umanjuju iskustvo svojih sljedbenika?

C. Kako se vjernici mogu suočiti s užasom smrti kada su jednom doživjeli dar spasenja?

III. Činiti: Dar vječnog života je beskoristan ako se ne prihvatiti.

A. Koje se prepreke javljaju kada ljudi žele prihvatiti Kristov velikodušni dar vječnog života?

B. Kako ljudi mogu biti ohrabreni da prihvate dar vječnog života?

Sažetak: Spasenje koje Bog daje nudi potpuno oslobođenje od grijeha i njegovih posljedica.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 3,16.

Ključna misao za duhovni rast: Bog nudi ljudskom rodu potpunu obnovu dajući spasenje od kazne za grijeh, njegove sile i na kraju same njegove prisutnosti.

Samo za učitelje: Iako su sve pouke u ovom tromjesečju važne, možda je najvažnija ona koju trenutačno proučavamo i ona koja slijedi. Razmišljat ćemo o neiscrpnom bogatstvu božanske milosti koja nam je velikodušno omogućila spasenje, a onda ćemo ispitati način na koji to spasenje možemo prihvatiti u osobnom životu.

Uvodna aktivnost: Zamislite da pripremate hranu za prijatelje koju im trebate poslati kao dar. Je li bolje da hranu poslužite toplu ili hladnu? Zamislite da dostava hrane mora neočekivano biti odgođena. U međuvremenu se topla hrana hladi, a hladna grije i tako gubi željeni ukus. Kako ta neočekivana odgoda i promjene u kvaliteti mogu utjecati na ocjenu pripremljene hrane od strane vaših prijatelja? Kako vrijeme dostave i primanja tog dara može promijeniti stav i gledište o njemu?

Razmislite: Zašto nam Bog nudi dar spasenja? Što to otkriva o naravi božanske ljubavi?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Mojsije je zabilježio Sotoninu prvu izgovorenu laž: “Nećete umrijeti.” Prvi stanovnici Zemlje su, nažalost, povjerovali u to. Jedan aforizam glasi: “Prisnost dovodi do nepoštovanja.” Možda su se naši prvi roditelji nesvjesno toliko navikli na Božju prisutnost da su greškom sveli Božanstvo na razinu čovjeka. Zašto bi oni — inteligentni, neovisni, vladari Zemlje, bili podčinjeni nekom drugom? Koje je pravo imao Bog, još jedan poznanik iz Vrta, da donosi zakone i upravlja njihovim životom? Oni su drsko sagriješili stavljajući u stranu božanske upute zbog vlastitih težnji. Skupo voće! Njihov “životni račun” doživio je bankrot i izložio ovaj planet vrlo skupoj pobuni zato što su povjerovali Luciferu. Smrt je u potpunosti zavladała ljudskim rodom. Tada su nastala dodatna zanimanja: liječnici, medicinske sestre, istražitelji koji utvrđuju uzroke smrti, pogrebnici, bolničko osoblje. Ovi i deseci drugih

trebali bi im zahvaliti za zaposlenje. Zavlada je smrt. Kako možemo spriječiti uznemirenost koja vlada u očekivanju smrti? Tko može pretvoriti beznade u nadu? Kako članovi razreda mogu doživjeti slobodu ponudenu preko Svetoga pisma koje ih oslobađa od strepnje u životu?

Biblijski komentar

I. Spasenje koje se svima besplatno nudi

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Ivana 3,16; 6,44 i Luke 18,9-14.)

Roditelji koji sahrane svoje dijete doživljavaju neizrecivu bol. Naš nebeski Otac spremno je žrtvovao svojeg jedinorođenog Sina, promatrajući, naizgled bespomoćan, kako se Krist srušio pod težinom nagomilanih ljudskih prijestupa i križa. Bog je bio svjedok kako trnov vijenac probada Njegovo slabo tijelo i krv, koja teče niz lice, boji Kristovo tijelo tamnocrvenom bojom. Vojnici — grubi, nedostojni i okrutni — nemilosrdno su ismjeivali svojeg Spasitelja. Samopravedni vjerski vođe uzvikivali su: “Raspni Ga!” Poslušni državni uglednici iz straha su napustili Isusa. Učenici su se razbježali na sve strane. Kada je Krist uputio molitvu Bogu, vladala je samo tišina. Očaj Ga nije mogao probosti većom silinom. Tisuće uplakanih anđela uznemireno su čekali, spremni da unište nebeske neprijatelje. Shrvani bolju, nisu mogli razumjeti zašto Isus, njihov cijneni Zapovjednik, ne može primiti njihovu pomoć. To što su Ga napustili nepouzdana vladari, bezvoljni vjerski vođe i slabi učenici bilo je jedno, ali ni Njegov Otac nije odgovarao kada Mu je bio toliko potreban. Zašto je Isus trebao umrijeti za ove neposlušne svećenike, nezahvalne sljedbenike, kukavičke vladare i ono neuko mnoštvo ljudi? Sunce je počelo zalaziti, obilježavajući kraj Isusovih posljednjih trenutaka patnje. Njegovo tijelo odmah je trebalo biti grubo skinuto s križa izobličivši se još više. Samo su Josip iz Arimateje i Nikodem iz Jeruzalema pošteđjeli Krista poniženja da kao zlikovac bude sahranjen u neobilježenoj grobnici. Takva je bila cijena otkupljenja za naše prijestupe.

Tužno je i ironično to što mnogi vjernici smatraju spasenje svojim pravom. Kakva umišljena i pretjerana uvjerenost! Oni smatraju da zaslužuju spasenje zato što ga je Bog obećao. Kako ovaj stav oslikava plitkost jeftine milosti! Nedostojni grešni smrtnici stavljaju u zalag Stvoritelja čitavog svemira! Nebeska računica tvrdi drukčije. Ljudski rod je vječno zadužen, potpuno bez zasluga, bespomoćan i bolestan kada je udaljen od Boga. Krist ništa ne duguje. Grešna ljudska bića duguju sve.

Razmislite: Usporedba u Luki 18,9-14 opisuje dva vjernika. Koji pokazuje pravo kršćansko iskustvo? Koje karakteristične stavove prikazuje to iskustvo?

II. Oslobođeni grijeha

(Prijetite se u razredu teksta iz Luke 4,18.)

Krist je namjerno bio pognut dok Njegov pogled pun milosti nije privukao njezinu pozornost. Oskudno odjevena, nasilno odvedena iz neke spavaće sobe, izložena javnosti s nepoštovanjem, nije mogla očekivati taj suosjećajni izraz lica. Muškarci su je požudno promatrali, ali nikad s ljubavlju. Njezina prošlost bila je burna. Društveno odbačena, postala je igračka u rukama prepredenih, legalističkih farizeja koji su je željeli iskoristiti u političke svrhe. Tražeći priliku da Kristu postave zamku, ugovorili su nemoralni susret, a onda je, kao slučajno, uhvatili na djelu. Gurnuli su je pred Isusa. Pobožno navodeći Mojsijeve spise, željeli su čuti Isusovo mišljenje. Ako je osudi u skladu s Mojsijevim zakonom, Njegov ugled pred mnoštvom bit će doveden u pitanje. Ako je oslobodi optužbe, ovi licemjerni farizeji optužit će Ga da krši zakon. Isus je odmah odgovorio. On nije opravdao njezino nemoralno ponašanje, niti je zahtijevao da se zaslužno kazni. Ponudio joj je oprost i ohrabrenje i na kraju joj uputio opomenu s ljubavlju: "Ne griješi više."

Svi prisutni farizeji bili su također grešnici. Oni su se udaljili od osuđene grešnice. Žena je, međutim, otišla primivši oprost, osnažena protiv kušnji, oslobođena svoje strašne prošlosti. U ovom događaju vjernici mogu vidjeti kako Isus djeluje. On prvo odbacuje Sotoninu osudu oslobađajući grešnika koji se kaje od prošlosti koja ga progona i pružajući mu oprost. Zatim oslobađa ove pokajnike Luciferovih snažnih kušnji osposobljavajući ih da žive pobožnim životom. Prvo opravdan, zatim posvećen, Božji narod je spreman za Nebo.

Razmislite: Što se obično događa kada sa spasenje tumači samo kao oprost ili samo posvećenje? Kako vjernici mogu održati ravnotežu između oprosta i posvećenja?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Darovi su bezvrijedni kada se ne koriste. Naše trenutačno proučavanje ističe najveličanstveniju priču ikada ispričanu, najdivniji dar ikada poklonjen. Spoznaja o Božjoj neusporedivoj žrtvi zahtijeva odluku. Ako učitelji zajedno s učenicima propuste ovu priliku da donesu određene odluke, netko od prisutnih možda neće doživjeti

otkupljenje. Život je prolazan i ne daje nikakvo jamstvo. To može biti nečija posljednja prilika. Nekog učitelja može odvratiti to što su članovi njegovog razreda već vjernici crkve, navodno obraćeni sveti ljudi, ljudi koji su već zapazili tu mogućnost izbora. Takve pretpostavke su razumljive, ali mogu biti i opasne. Izreku “bolje biti siguran nego da se poslije kaješ” sigurno možemo primijeniti ovdje. Upućivanje tog poziva također daje posvećenim vjernicima priliku da obnove svoje duhovne obveze. Uz molitvu razmislite kako se ovaj božanski poziv može uputiti drugima.

Za razgovor:

Sjećate li se uvodne aktivnosti o pripremanju hrane? Razmislite kakav bi bio ishod ove dostave hrane da se ona može poslužiti na odgovarajućoj temperaturi. Zatim iskoristite sljedeća pitanja da ustanovite kakva bi se hrana mogla poslužiti na manje odgovarajućoj temperaturi.

1. Bi li hrana bila bolja i ukusnija da je poslužena u odgovarajućim uvjetima?

2. Čak i ako se ne pojede kada je najukusnija, sadrži li ona i dalje osnovne sastojke koji bi bili korisni tijelu?

3. Kada je najbolje vrijeme da “otvorimo” Božji dar spasenja? Kada dar ima najbolji okus?

4. Ako su ljudi propustili prilike da prime spasenje, trebaju li očajavati i na isti način propustiti i kasnije prilike? Je li nebeska hrana i dalje dostupna iako propuštene prilike mogu dopustiti Sotoni da done- se gorka iskustva?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Sveto pismo nudi vjernicima tri glavna razloga za obožavanje Boga: 1) stvaranje, 2) svakidašnja briga, 3) otkupljenje. Pou- ka za ovaj tjedan bavi se trećim. Pružite izazov članovima razreda da odgovore na ponuđeno spasenje.

Aktivnost: Ova će aktivnost biti uvjetovana sposobnostima i duhov- nim darovima koje posjeduju članovi vašeg razreda. Zamisao je da pri- preme nešto kao odgovor na spasenje koje im je tako velikodušno dano. Neki članovi razreda mogu skladati glazbu ili napisati stihove za neku poznatu melodiju. Neki mogu pisati poeziju, napraviti mozaik ili nasli- kati sliku. Drugi opet mogu napisati dramski tekst koji će izvesti u nekoj sljedećoj prigodi. Neki će željeti pokazati da cijene Božji dar svjedočenjem.

Kako biti spašen

Ključni tekst: Ivan 3,14.15.

Učenici će

Znati: Naučit će kako može primiti spasenje u vlastitom životu.

Osjećati: Radovat će se što je smrtni zahvat grijeha slomljen oslobađajućom Isusovom silom.

Činiti: Podijelit će ovu neusporedivu vijest s prijateljima, rođacima, poslovnim suradnicima, čak i neznancima.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Spasenje se prihvaća prepoznavanjem stanja u kojem se nalazimo, pokajanjem i vjerom.

A. Kako možemo prepoznati koliko nam je doista potrebno duhovno izbavljenje?

B. Kako možemo nadvladati oholost, samouvjerenost i sve ono što nas sprečava da se pokajemo?

C. Zašto je u prihvaćanju spasenja potrebna vjera?

II. Osjećati: Sloboda koju kršćani uživaju čini ih radosnima.

A. Što mislite zašto je Krist izabrao vjenčanje, jedinstvenu proslavu u bliskoistočnoj kulturi, kao pozadinu za priču o spasenju?

B. Što se događa s radošću vjernika svaki put kada odbiju pravednost koja je prikazana svadbenim ruhom? (Ne zaboravite da je ova pravednost dvostruka: oprost i posvećenje.)

C. Kako kršćani mogu njegovati osjećaj slobode i proslave u svojem domu, crkvi i kršćanskim školama?

III. Činiti: Dijelimo Radosnu vijest o spasenju s drugima.

A. Kako vjernici mogu potaknuti nevjernike da postanu potpuno posvećeni Kristovi učenici?

B. Kako vjernici mogu izgraditi zajedničke interese s nevjernicima kako bi se odazvali Evanđelju?

Sažetak: Budući da Bog želi da se svi spase, put kojim možemo doći k Njemu jednostavan je i svima pristupačan. Prepoznavanje vlastitih potreba, pokajanje, vjera u Krista, jedinog Spasitelja kojeg ovaj svijet poznaje, ispunjava nas radošću.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 3,14.15.

Ključna misao za duhovni rast: Dar spasenja mora biti praćen osobnim prihvaćanjem spasenja koje se postiže vjerovanjem u Isusa Krista.

Samo za učitelje: Bog je svakom ljudskom biću dao slobodnu volju da odluči u kojem će smjeru krenuti njegov duhovni život. Muškarci, žene, bogati, siromašni, pripadnici visokog društva, društveno odbačeni, obrazovani, oni koji su napustili školovanje — svatko odlučuje o svojem duhovnom životu bez obzira na podrijetlo. Osnovna odluka tiče se povjerenja u Boga. Ne postoji neutralni teren. Vjera i nevjerovanje isključuju jedno drugo.

Brak pruža odgovarajuću sliku. Ljudi su u braku ili nisu u braku. “Djelomičan brak”, “ograničeni brak”, “honorarni brak”, “povremeni brak” i slični nazivi sadrže u sebi paradoks. Osobe koje se zabavljaju nisu u braku. Zaručene osobe nisu u braku. Brak ne postoji dok se ne uspostave zajedničke obveze. Zbog grijeha, ova zajednica se može ukinuti. Razvoda ima sve više. Bračno stanje i određene prednosti, međutim, prestaju razvodom. Ljudi su u braku ili nisu u braku. Sada zamijenite riječ “spasenje” riječju “brak”. Naučava li Sveto pismo o “djelomičnom spasenju”, “ograničenom spasenju”, “privremenom spasenju”? Do duhovnog razvoda dolazi kada se prethodne obveze odbace. Jedno je sigurno: čovjek ili prima spasenje ili ne prima. To je njegov izbor. Pouka za ovaj tjedan naglašava važnost odlučivanja u pogledu duhovnog života. Kada ljudi ne izaberu spasenje, ne mogu biti spašeni. Neka to nadahnuće upravlja našom pripremom da uputimo Božji poziv drugima za njihovo spasenje.

Aktivnost: Razgovarajte uopćeno o gradnji kuće. Izbjegnite stručne izraze da bi se oni koji se time ne bave mogli uključiti u razgovor. Što se obično prvo radi? (Temelj.) Što zatim slijedi? (Zidovi, ulaz, prozori.) Što se gradi nakon toga? (Krov.)

Razmislite: Kod gradnje kuće slijedimo zdravorazumske upute. Zašto se sve mora raditi spomenutim redoslijedom? Što se događa kada se neki korak preskoči? Slično tome, spasenje slijedi određeni logički redoslijed. Razumijevanje tog procesa pruža temelj za razumijevanje spasenja.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Proučavanjem pouke za ovaj tjedan proći ćemo pojedine stupnjeve koji vode do spasenja. Nadovezujući se na prethodnu analogiju, ovi stupnjevi mogli bi biti označeni kao hodanje, zaruke i brak. Svaka podudarnost ima nedostatke, tako ni ova nije izuzetak. Ipak, ovaj redoslijed pruža dovoljno sličnosti da opravda svoju upotrebu.

Biblijski komentar

I. Prepoznavanje duhovnih potreba

(Prisjetite se u razredu teksta iz Luke 5,27-32.)

Prvi stupanj koji vodi k spasenju obuhvaća prepoznavanje vlastitih potreba. Prije udvaranja zainteresirane strane osjete osobnu prazninu ili neispunjenost, potrebu za druženjem i razumijevanjem. Ovi osjećaji označavaju stupanj prepoznavanja u udvaranju. Prepoznavanje, drugim riječima, počinje kada muškarac i žena osjećaju da upotpunjuju jedno drugo. Dok god ne prepoznaju u sebi osjećaj neispunjenosti, nedostajat će im poticaj za udvaranje.

Razmislite kako se to odnosi na duhovni život. Kada su ljudi ispunjeni sobom ne prepoznajući svoje osnovne duhovne težnje, poticaj za duhovnim udvaranjem nedostaje. Samodovoljni ljudi osjećaju se potpunima. To je bila odlika Laodicejske crkve. "Ti tvrdiš: 'Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo; ništa mi ne treba', a ne znaš da si upravo ti nesretan, i bijedan, i siromašan, i slijep, i go." (Otkrivenje 3,17) Crkva je bila u beznadnom stanju zato što to nije uvidjela i prepoznala.

Uvodni biblijski tekst za ovaj odsjek prikazuje ovo načelo. Levijevo trenutačno stanje prijetilo je da bude isključen iz kraljevstva. Da je ustrajao u tome, nikada ne bi bio spašen zato što mu je nedostajao poticaj da teži duhovnom izbavljenju. Oni koji sebe smatraju pravednima stoje u duhovnom živom pijesku. Dok god ne prepoznaju opasno duhovno stanje u kojem se nalaze, ne mogu doživjeti zadovoljstvo spasenja. Ako se vratimo našoj analogiji, prepoznavanje može prikazivati i trenutak kada grešnik susreće Krista prvi put i osjeća da njegova praznina može biti ispunjena Božjom milošću.

Razmislite: Što sprečava realnu procjenu našeg duhovnog stanja koja bi nam mogla omogućiti spasenje?

II. Pokajanje zbog grijeha

(Prisjetite se u razredu teksta iz Mateja 3,2; 4,17; Djela 2,38; 3,19.)

Prepoznavanje vlastitog stanja nije dovoljno za prihvaćanje spasenja. "I davli to vjeruju i — dršću." (Jakov 2,19) Ono što neizostavno slijedi jest pokajanje. Uspoređivanje pokajanje sa zaručivanjem može izgledati nevjerovatno i možda je najslabija karika ove analogije. Ipak, razmislite o sljedećem. Zaruke su vrijeme kada dvoje ljudi uklanja prepreke koje ih razdvajaju, posvećujući se dugovječnoj vezi. Udvaranje je imalo svoju svrhu vodeći ih od oduševljenja i slijepog zaljublivanja do dubinskog zanimanja i značajnog međusobnog povezivanja.

Razmislite o sličnostima s duhovnim životom. Pokajanje obuhvaća početni odgovor koji nadilazi prepreke koje je ljudski rod postavio između sebe i Boga. Pokajanje uključuje priznanje grijeha, doživljavanje iskrenog kajanja, okretanje od grijeha i odlazak na pravi put. To može utvrditi stazu za zajednicu u vječnosti. Duhovno udvaranje, okarakterizirano sve većim poznavanjem Spasitelja, sve većim emocionalnim ulaganjem i sve većom ispunjenošću koju dobivamo iz te zajednice, završava svoj dio posla. Osobna izloženost Spasiteljevom utjecaju naglašava našu nedovoljnost, otkriva našu bijedu i vodi nas u pokajanje. Pokajanje nadvladava duhovne prepreke i priprema nas za potpuno posvećenje.

Razmislite: Što se događa kada vjernici izostave jedan od tri stupnja iskrenog pokajanja?

III. Vjera u Isusa

(Prisjetite se u razredu teksta iz Ivana 1,12 i 6,69.)

Pokajanje nas vodi na prag vjere budući da je vjera jedini logični zaključak: prepoznajući svoje potrebe, iskreno se kajajući i uklanjajući prepreke koje ih dijele od Boga, grešnici koji se kaju sada su spremni za vjeru u Isusovu silu da izbavi. Ako ovaj posljednji korak previdimo, odmah će nastupiti beznađe.

Vjerovanje u Kristovu sposobnost da nas spasi i stavljanje čitavog života u Njegove ruke, prirodan je nastavak prva dva koraka. Prepoznavanje vodi pokajanju. Pokajanje vodi spasonosnoj vjeri. Spasonosna vjera jednostavno znači da čovjek prihvaća Kristovu smrt na Golgoti kao žrtvu pomirnicu za svoje grijeha i Njega prihvaća za svojega Gospodina. Koju blaženu sigurnost dobivamo brakom s Janjetom?

Razmislite: Kako prepoznavanje naše potrebe za Kristom vodi pokajanju?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Odjeća u Svetom pismu često se koristi kao metafora za karakter i osobnost. U nekim kulturama djeca prave lutke od papira. Mijenjajući im odjeću, lutke mogu prikazivati različita zanimanja, povijesna razdoblja, način života, čak i osobine. Počevši od Adama i Eve, odjeća ima duhovno značenje. U usporedbi o svadbenom ruhu Isus daje duhovne pouke koristeći se odorom. Koje duhovne pouke iznosi ova usporedba?

Aktivnost: Koristeći se slikom odjeće i papirnatih lutkica, pozovite članove razreda da opišu odjeću koja bi najbolje oslikavala njihovo iskustvo spasenja. Ne zaboravite tri stupnja prihvaćanja spasenja o kojima smo proučavali u ovoj pouci.

Za razgovor:

1. Kako kršćani mogu izbjeći zamku prepoznavanja svojeg jednog stanja bez njegovanja odgovarajuće spasonosne vjere?
2. Kako kršćani mogu napraviti razliku između žaljenja, kajanja i iskrenog pokajanja?
3. Što je pokazatelj vašeg pokajanja?
4. Kako kršćani mogu pomoći drugima da prepoznaju svoje pravo duhovno stanje?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Učitelji su pozvani da pruže prilike za duhovnu obnovu. Je li vaše iznošenje pouke za ovaj tjedan pružilo nove prilike članovima razreda da odgovore na Kristov osobni poziv?

Aktivnost: Ohrabrite članove razreda da ispitaju sebe i vide jesu li se u potpunosti predali Isusu. Mogu razmisliti o tome u tišini ili ih pozovite na tihu molitvu.

Rasti u Kristu

Ključni tekst: 2. Korinćanima 5,17.

Učenici će

Znati: Saznat će da je Bog omogućio sve što je potrebno za kršćanski rast i razvoj.

Osjećati: Osjetit će osobno zadovoljstvo zbog bliskog preobražavajućeg susreta s Bogom koji potiče osobni duhovni rast.

Činiti: Rast će u znanju, mudrosti i zahvalnosti za ono što je Bog učinio u našem životu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Iskustvo novorođenja nadahnuto je Božjom voljom, a ne ljudskim naporima.

A. Zašto poštovanje slobode sprečava Boga da nas prisili na poslušnost?

B. Kako Kristov život potiče našu želju za kršćanskim rastom i učeništvom?

C. Što se događa s našim duhovnim rastom kada se prekine naša stalna ovisnost o Kristu?

II. Osjećati: Zdrav, zadovoljavajući odnos s Bogom potiče duhovni rast.

A. Kako prihvaćanje Boga razumom prelazi u zadovoljavajuću emocionalnu privrženost?

B. Kako zdrava duhovna zajednica doprinosi duhovnom rastu?

C. Kako se može spriječiti emocionalno uništavanje prouzrokovano legalističkim pristupom spasenju?

III. Činiti: Vjernici mogu rasti u znanju, mudrosti i iskustvu.

A. Kako vjernici mogu biti sigurni da imaju stalnu zrelu duhovnu zajednicu?

B. Kako se vaši svakidašnji planovi mogu promijeniti ako se usredotočite na kršćanski rast?

C. Kako kršćani mogu njegovati duhovni rast drugih ljudi?

Sažetak: Kršćanski rast je prirodna posljedica zdravog odnosa s Bogom i odgovarajućih prilika koje se njeguju u Crkvi. U takvim se okolnostima osobni rast umnožava evandeoskim rastom.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 2. Korinćanima 5,17.

Ključna misao za duhovni rast: Kršćanski rast je prirodna posljedica zdravog odnosa s Bogom i odgovarajućih prilika koje se njeguju u Crkvi.

Samo za učitelje: Drveće raste ili umire. Rast ukazuje na život. Kršćani isto tako rastu ili umiru. Kršćanska vjera je djelotvorna, postupna i stvaralačka. Kada kršćani zanemare ove osobine, kršćanski rast prestaje.

Kako se njeguje živa, napredna, snažna vjera? Bavljenje poljoprivredom pruža nam pravi primjer. Rast počinje kada je sjeme zdravo i zemljište plodno. Vremenski uvjeti također daju svoj doprinos pružanjem odgovarajuće ravnoteže između padalina i sunčevog svjetla. Trenutak kada biljke dobivaju kišu ili sunčevo svjetlo također je važan. Ako su temperature niže od uobičajenih, mogu usporiti i zaustaviti klijanje. Nedovoljna količina padalina može ugroziti žetvu. Čak i odgovarajuće količine padalina koje stižu u pogrešno vrijeme mogu uništiti ljetinu. Lepeza mogućih opasnosti je nezamisliva. Uspješno bavljenje poljoprivredom rezultat je različitih postupaka koji ove opasnosti svode na minimum kada se pruža odgovarajuća njega (gnojenje, vlaga, sunčevo svjetlo) i žetva obavlja na vrijeme. Uspješan duhovni rast odvija se u sličnim okolnostima. Spremno srce (sjeme) pada u sredinu koja pruža njegu (tlo), gdje prima duhovno ohrabrenje (sunčevo svjetlo) i božanske pozive (padaline). Različite vrste njege (molitva, biblijski tekstovi, osobno svjedočanstvo, čak i dar stradanja i drugi čimbenici) gnoje sjeme koje počinje klijati. Dodatno sunčevo svjetlo priprema zrelu biljku za žetvu.

Rezultat su duhovne odluke (požnjeveno sjeme). Ovi novi vjernici (trenutačno požnjeveni) ponovno ulaze u svijet (zemlju) i proces se ponavlja.

Uvodna aktivnost: Razgovarajte o uvjetima u kojima biljka raste i vene. Odgovor može obuhvatiti: uskraćivanje vlage, pretjerano gnojenje,

uskraćivanje hranjivih sastojaka, loša priprema zemljišta, oštećenje biljke, visoke/niske temperature i drugi nepovoljni vremenski uvjeti.

Razmislite: Prenesite razgovor na duhovni rast. Kako možemo njegovati duhovni rast? Kako duhovno napredovanje može biti prekinuto? Kojim se sredstvima koristi Sotona da spriječi rast vjernika? Suprotno tome, što Bog čini za uspješan kršćanski rast?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Kršćanski rast je korjenit i potpuno preobražavajući. Ljudska grešnost je, s druge strane, potpuno ponižavajuća. Ljudsko srce je po svojoj naravi, ma koliko izgledalo “dobro”, poput prljave haljine u usporedbi s božanskim mjerilima. Nebeska procjena ljudskog stanja zahtijeva potpunu promjenu: samo izvanjska promjena nije dovoljna. Uništavanje ostataka i gradnja novih temelja — razapinjanje tjelesnog i rađanje novog duhovnog bića — jedino je rješenje. Proučavanje za ovaj tjedan potiče nas da cijenimo nebesko požrtvovno zalaganje za naše duhovno otkupljenje, da prihvatimo te božanske izvore dok se borimo s kušnjama i da se uključimo u izgradnju Kristovog tijela, Njegove Crkve. Najveća potreba svijeta, osim Krista, jest Kristovo tijelo vjernika koji jasno pokazuju Njegov suosjećajni karakter. Kretanje u tom smjeru je osobni duhovni rast.

Biblijski komentar

I. Iskustvo novorođenja

(Prisjetite se u razredu teksta iz Ivana 3,1-16.)

Iako je bio bogat, obrazovan i cijenjen, Nikodema je neobično privukao skromni Nazarećanin. Zabrinut zbog slabe duhovnosti izraelskih vjerskih vođa, bio je privučen Kristovim neiskvarenim ponašanjem. Isusovo nedavno čišćenje Hrama privuklo je njegovu pozornost. Divio se kako Onaj koji nije pohađao školu nastupa s tako dojmljivim autoritetom. Sjećajući se kako se Izrael kroz povijest ophodio prema Božjim prorocima, Nikodem je bio uznemiren zbog lošeg ophođenja prema tom nepoznatom Galilejcu. Iako je savjetovao vođama da budu oprezni s planovima usmjerenim protiv Krista, ipak Mu je oklijevao pružiti otvorenu potporu. Umjesto toga, osobno se sastao s Njim u tajnosti.

Svjestan svojeg društvenog i političkog položaja, Nikodem nije želio da njegov susret s Isusom bude izložen pogledu javnosti. Isus je pristao na njegovu molbu da se sretnu noću. Skriven noćnim sjenkama, ovaj istaknuti farizej bio je neobično uplašen i uznemiren. Pribravši se, po-

kušao je započeti razgovor laskajući Isusu. Ukazao je na Njegov vrhunski nauk i nevjerojatna čuda. Isus se, međutim, nije osvrtao na laskanje i učtive riječi, već je iskoristio priliku da produbi duhovnu spoznaju u Nikodemovom srcu. Sa sigurnošću je izjavio: “Valja vam se odozgo [novo] roditi.” Grčka riječ *anōthen* koja znači “odozgo”, ima dvostruko značenje. Ta igra riječima također se može shvatiti i kao “nanovo roditi”, što je očito bilo u Nikodemovom slučaju. On se usprotivio govoreći da je takvo rođenje u tjelesnom smislu nemoguće. Kristov odgovor imao je preneseno značenje, nije se odnosio na biološko rođenje ukazujući tako na zavjetna obećanja izgovorena prije mnogo godina preko proroka Jeremije i Ezekijela. Te noći Isus je govorio o Božjem obećanju o zajednici koja će se temeljiti na “novom srcu”. Božanski liječnik bio je spreman da izvrši hitnu transplantaciju srca. Nikodem je, međutim, ustuknuo pred složenim i velikim istinama koje su zaokupile njegov um i koje će se tek poslije pokazati u njegovom životu i donijeti mu spasenje.

Iskustvo novorođenja o kojem je Isus govorio može se doživjeti na dramatičan način (na primjer Pavlovo iskustvo na putu u Damask) ili neprimjetno (na primjer Timotejeva postupna izgradnja vjere pod utjecajem majke i bake). Bez obzira na to, rezultati su isti: otkupljen, promijenjen život. “Novorođenje” označava duhovnu predaju i ponizno priznanje da su bez božanske milosti ljudska bića spremna na neizrecive zločine. Cijenjeni, uspješni ljudi, čak i evangeoski radnici, bili su osuđivani zbog ubojstva bračnog druga, prodaju droge, prijevaru svojih sljedbenika i zlostavljanje djece. Ljudski ugled nije dovoljan. Obrazovanje nije dovoljno. Moralna promjena odviše je plitka. “Valja vam se nanovo roditi.”

Razmislite: Kako Bog uklanja ono što zadržava ljude da duhovno napreduju? Zašto je poniznost vrlo važna za duhovni rast?

II. Duhovna blizina: Biti blizu Božjeg srca

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Ivana 15,4-10; Mateja 6,9-13 i Galaćanima 2,20.)

Ovaj odjeljak bavi se praktičnim stvarima koje održavaju živ, zdrav, uzbudljiv odnos s Bogom.

Molitva je disanje duše, netko je rekao. Glad može okončati ljudski život za nekoliko tjedana. Dehidracija može izazvati smrt nakon nekoliko dana. Nedostatak kisika nakon samo nekoliko minuta. Ne čudi što je apostol Pavao savjetovao Solunjanima da se mole bez prestanka! Za astmatičare koji često ne mogu doći do daha, smrt izgleda blizu u tim

trenutcima. Budući da ja molitva duhovno disanje, a ljudi duhovni astmatičari, treba posvetiti veliku brigu duhovnom protoku zraka. Uokviriti svaki dan jutarnjom i večernjom molitvom samo je početak. Razgovor s Bogom tijekom dana treba biti naš cilj.

Prebivanje u Kristu sigurno uključuje molitvu, ali i duhovnu disciplinu u proučavanju Biblije i razmišljanju o Bogu. Zdrav rast zahtijeva uravnoteženu prehranu. Sveto pismo nas poziva da “kušamo i vidimo”. Krist i Sveto pismo u prenesenom značenju ono je što nas Božja riječ poziva da kušamo. Duhovna hrana jača naše duhovno biće da se možemo oduprijeti lažnom nauku, samouvjerenosti i mnogim drugim smetnjama koje sprečavaju kršćanski rast. Biblijski proteini obnavljaju srce i utječu na optimalan rast stanica. Započinjanje i završavanje svakog dana s Pismom štiti naš duhovni život. Kada razmišljamo o Božjim obećanjima, Njegovom vodstvu u prošlosti i Njegovom otkrivenju (prije svega u Getsemaniju, na Golgoti i u Josipovoj grobnici), naša grešnost biva uklonjena i zamijenjena plemenitim i svetim mislima.

Umiranje je u suprotnosti s našim neposrednim opažanjem stvarnosti zato što ljudi troše čitav život i bogatstvo u pokušaju da produlje život, a ne da ga skrate. Sveto pismo, međutim, zahtijeva od vjernika da “umru”. Pavao se raduje što je “raspet s Kristom”. Kristova smrt, uskrsnuće i uzašašće bili su nužni da bi Sveti Duh mogao djelovati. S malo drukčijim značenjem, smrt vjernika (njihove buntovne naravi) i odlazak (iz prekršaja, grijeha i pobune) također su nužni da bi Duh mogao vladati u životu.

Razmislite: Kako možemo prenijeti ova načela u svakidašnji život?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Iskoristite posljednje trenutke u proučavanju pouke u razredu za razmjenu ideja o tome kako se možemo suočiti s preprekama koje ometaju naš duhovni rast. Naglasite praktičnost. Osim osnovnog, već spomenutog (proučavanje Biblije, molitva, razmišljanje) osvrnite se na praktičnu primjenu biblijskih načela. Na primjer: gašenje televizora, šetnja u prirodi, ograničavanje upotrebe interneta, korištenje stanki na poslu ili vremena kada djeca spavaju za čitanje Svetoga pisma, slušanje nadahnjujuće glazbe, proučavanje u malim skupinama. Članovi razreda mogu također reći biblijski tekst ili rečenicu iz djela Ellen G. White, koji su im pomogli i dali odgovor na pitanje: “Kako se možemo približiti Kristu?”

Za razgovor:

1. Kako se možemo sačuvati od kušnje da njegovanje osobne duhovnosti zamijenimo vjerskim aktivnostima i marljivom službom?
2. Koje ste korake poduzeli u svojem svakidašnjem rasporedu aktivnosti da biste imali vremena za duhovno razmišljanje i proučavanje?
3. Što smatrate dragocjenim u njegovanju duhovnog života?

Razgovarajte: Ponekad ono što posjedujemo zapravo posjeduje nas. Ljudi rade prekovremeno da bi imali novca za određene stvari, za koje nemaju vremena zato što su prezauzeti. Čak i kada si ih možemo priuštiti, bavljenje njima može biti zamorno. Oslobođanje od takvih stvari pružilo bi nam duhovni procvat. Slično tome, emotivne veze mogu ometi duhovni rast. Pomažu li nam naši međuljudski odnosi da napredujemo ili nas iscrpljuju? Je li određeno prijateljstvo vrijedno gubitka vječnog života? Razmislite kako još možete pojednostaviti svoj način života.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: I dalje naglašavajte praktičnost. Ovog je puta primijenite na osobno razmišljanje i samoispitivanje.

Aktivnost: Pozovite članove razreda da istaknu promjene koje će unijeti u svoj način života, svakidašnje aktivnosti i odnose. Svrha je tih promjena poboljšanje duhovnog rasta.

Živjeti kao Krist

Ključni tekst: Ivan 13,34.

Učenici će

Znati: Proučavat će Isusov način života i Njegov nauk radi stjecanja biblijskog razumijevanja ljubavi.

Osjećati: Žarko će željeti da svojim svakidašnjim odlukama oponaša Isusov način života ispunjen ljubavlju.

Činiti: Pokazivat će ljubav suzdržanim stavom, opraštanjem i praktičnom službom.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Isusov način života i Njegove pouke pokazuju što je prava ljubav.

- A. Koja su vam se Isusova djela ljubavi najviše uredala u sjećanje?
- B. Koje Isusove usporedbe najbolje određuju značenje ljubavi?
- C. Ljubiti susjede ili nepoznate osobe može biti pravi izazov, ali kako možemo ljubiti svoje neprijatelje?

II. Osjećati: Bog usađuje u srce vjernika tu žarku želju da ljubimo kao Isus.

- A. Kako proučavanje Kristovog života ispunjenog ljubavlju iskorjenjuje našu naslijeđenu sebičnost zamjenjujući je živim suosjećanjem?
- B. Kako kršćani mogu izbjeći suzdržanost od patnje koja ih sprečava da pokažu ljubav prema potlačenima?
- C. Kako vjernici mogu nadvladati osjećaj osvete prema onima koji su im učinili nešto nažao i pokazati im ljubav?

III. Činiti: Kristova ljubav izražava se praktičnim djelima i poniznim stavom.

- A. Kako vjernici mogu izgrađivati strpljenje u stresnim okolnostima?
- B. Kako kršćani trebaju odgovoriti na optužbe da opraštanje zapravo opravdava prijestup i potiče druga djela kojima se nekome nanosi bol?
- C. Kako kršćani mogu postati aktivniji u svojoj društvenoj sredini u izražavanju Kristove ljubavi?

Sažetak: Živjeti kao Krist znači ljubiti kao Krist zato što je On ljubav.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekstove: Ivan 13,34; 15,4-12; Luka 6,27-35; 10,30-37; Marko 10,21.

Ključna misao za duhovni rast: Isus Krist pravi je primjer kako se ljubav pokazuje na djelu. Kada Njegovi sljedbenici promatraju Njegov karakter pun ljubavi, mijenjaju se u Njegovo obličje i postaju kršćani koji ljube.

Samo za učitelje: Riječ “ljubav” ima beskrajno mnogo značenja. Na primjer, ljudi ljube svoju imovinu, hranu ili neka prošla vremena. Očito je vrlo nejasno što znači pokazivati ljubav. Potrebna nam je neka mjerodavna odrednica prave ljubavi. Starozavjetni pisci poticali su ljubav prema susjedima i nepoznatim ljudima s praktičnom primjenom istaknutom u Svetom pismu. Biblijske priče (na primjer priča o Ruti i Josipovo opraštanje braći) nude značajan uvid u pravu ljubav. Ljudska nesavršenost, međutim, ponekad kvari ovu sliku. Samo Kristov život daje čistu odrednicu ljubavi. Proučavanje Svetoga pisma stvorit će tu neodoljivu težnju koja će nagnati vjernike da ljube kao što Krist ljubi.

Uvodna aktivnost: Glazba, koja se često naziva jezikom ljubavi, pruža dragocjene prigode da razmišljamo o tome što znači “ljubiti kao Isus”. Usporedite stihove kršćanskih pjesama sa stihovima svjetovne glazbe. Kakva je kristocentrična ljubav u usporedbi sa svjetovnim načelom ljubavi? Koja je sebična, plitka, sentimentalna i nepostojana i zašto? Koja je skromna, samopožrtvovna, vječna i ukazuje na brigu prema drugima i zašto? Koje pjesme nude čvršće temelje za izgradnju Božjeg kraljevstva ljubavi? Obrazložite svoj odgovor.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Kako bi izgledalo oponašati život košarkaša Kobe Bryanta? Sigurno bismo oponašali njegove pokrete, ponavljali karakteristično kretanje prema košu, imitirali njegove prepoznatljive šutove. Kako bismo oponašali život kraljice Elizabete? Sve bi bilo povezano s kraljevskom obitelji — limuzine, osobna pratnja, velik bankovni račun.

Kako bi izgledalo živjeti kao Isus? Odgovor: Sve bi bilo povezano s pravom ljubavlju. Cilj ove pouke jest upoznavanje Isusa punog ljubavi

na tako dojmljiv način da članovi razreda osjete žed za većim znanjem i tako postanu promijenjeni kršćani ispunjeni ljubavlju.

Biblijski komentar

I. Isus je pokazivao ljubav

(Prijetite se u razredu teksta iz Mateja 20,28; 25,31-46; Ivana 11,5; 15,13; Luke 10,30-37.)

Ljubav bez djela je mrtva. Ljubljeni učenik je zapisao: “Po tomu smo spoznali ljubav što je on za nas dao svoj život. Tako i mi moramo dati svoj život za svoju braću. Tko god posjeduje zemaljska dobra i vidi svoga brata u nevolji i od njega zatvori svoje srce — kako će ljubav Božja ostati u njemu? Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno. Po tome ćemo poznati da smo od istine i pred njim umiriti svoju savjest.” (1. Ivanova 3,16-19) Samoodricanje, posvećenost službi i ljubav pokazana na djelu bile su karakteristike Kristove službe. Takav je bio Njegov odnos prema svim ljudima — starima, mladima, strancima, djeci, bogatima, društveno odbačenima, vojnicima i ribarima. Njegov neopterećen način života usmjeravao je Njegovu energiju u službu ljubavi.

Isus je utjelovio načela iz Levitskog zakonika koja su podsjećala Izraelce da trebaju ljubiti susjede i strance (Levitski zakonik 19,18.34). Ali do vremena kada je započeo svoju službu, teritorijalni sukobi i vjerska nesnošljivost ugušili su svaki mogući pokušaj da se ova načela ostvare. Usprkos tadašnjim okolnostima, Krist je odbacio židovsku nesnošljivost i prigrlio Rimljane, Grke, Sirofeničane, Samarijance, opsjednute, gubavce i druge. Isus je bio utjelovljenje sveopće ljubavi. Njegova usporedba koja uzdiže vrline nepoznatog Samarijanca govori o sveopćem prihvaćanju. Vrlinu određuje karakter, a ne boja kože. Bližnjima su nazvani svi oni koji su u potrebi i, što je još važnije, biti bližnji znači služiti potrebama drugih.

Isus je poslije govorio o potrebi za službom u okviru posljednjeg suda. Uobičajeno židovsko tumačenje tih proročanstava ukazuje na završne događaje kada će Božji sud nad narodima imati različite ishode. Isus u Mateju 25 miješa ovaj okvir s tadašnjim običajima u uzgoju stoke. Ovce i jarci zajedno pasu preko dana, ali ih palestinski pastiri obično razdvajaju nakon zalaska sunca. Jarcima je potrebna toplina, dok ovce više vole biti na otvorenom. Isus ovo slikovito prenosi na završne događaje kada će vjerni Božji narod biti odvojen od onih koji su osuđeni na propast. Presudno je to kako su služili Kristu u liku društveno odbačenih. Pogrešno ophođenje nikada nije navedeno kao razlog osude. Osuđeni su prvenstveno zato što su odbili nešto učiniti. Nezna-

nje nije bilo uzeto kao olakšavajuća okolnost. Tako je Isus uzdignuo važnost služenja svakome bez razlike.

Razmislite: Odredite značenje službe ljubavi na osnovi Isusove ovozemaljske službe.

II. Ljubiti neprijatelje

(Prisjetite se u razredu tekstova Luke 6,27-35; Mateja 5,44 i Rimljanima 12,21.)

Prije mnogo godina evanđeoska vijest proširila se na Solomonsko otočje, pretvarajući ljudoždere u učenike tijekom jednog naraštaja. Među obraćenicima bili su poglavice Panapa i Tamati. Na otoku je prije obraćanja među plemenima vladao rat koji je obuhvatio i njihova sela. Panapa je ubio Tamatijevo oca i zatim ga pojeo. Iako su živjeli u različitim selima, odlazili su u istu crkvu. Jednom prigodom na obredu Gospodnje večere, Tamatijevi su se osjećaji uzburkali. U gnjevu je napustio crkvu. Mučila ga je pomisao da ubojica njegovog oca slavi Gospodnju večeru. Kakvo licemjerje! Prije nego što se udaljio, Tamati se ipak odlučio vratiti u crkvu, gdje je obred još uvijek bio u tijeku. Tek što je sjeo, gnjev je ponovno izbio na površinu i on je žurno otišao. Kada je izišao iz crkve, proradila mu je savjest. Razmišljao je o svojem duhovnom stanju i shvatio da će, ako želi da se Evanđelje proširi po otoku i promijeni stanovnike, morati naučiti opraštati. Teškog srca se još jednom vratio u crkvu, još uvijek u boli zbog gubitka, ali konačno smiren. Kada je bogoslužje završilo, u suzama su se zagrlili i otok je postao ujedinjen. Iz crkve su izišla dva oslobođena muškarca. Panapa je bio oslobođen od svojeg sramnog djela. Tamati je bio oslobođen od svoje želje za osvetom.

Razmislite: Zašto je nemoguće živjeti i ljubiti kao Isus ako nismo oprostili svojim neprijateljima? Koji teret nosite sa sobom zato što ne možete oprostiti? Koju slobodu možete uživati ako se to promijeni?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Suvremeno društvo je preplavljeno umjetnom religioznošću. Tisuće ljudi govore da bi nešto rekli, ali gdje su oni koji kao Tamati oponašaju Isusa i donose teške odluke koje Bog cijeni? Naš nebeski Otac nikada se nije pretvarao da će to biti lako. Krist je upozorio da će Njegovi sljedbenici patiti. Isus je nagovijestio da nakon patnje dolazi nagrada — na Nebu u budućnosti, ali i sada u srcu ispunjenom

mirom. Živjeti kako je Isus živio nagrada je sama po sebi. Kako vjernici mogu ljubiti kao Isus i kako njihova ljubav može postati preobražavajuća sila u njihovoj sredini?

Aktivnost: Podijelite se u male skupine od dvoje do četvero i sastavite listu praktičnih načina kako možete pokazati ljubav kao Isus. Sjetite se određenih biblijskih priča i utvrdite kome je Isus služio. Pronadite kome su najsličniji u suvremenom društvu i razgovarajte o tome kako im pojedinci ili, možda, vaš razred može pokazati ljubav kakvu je pokazivao Isus. Ponovno okupite razred i pozovite skupine da iznesu svoje ideje pred čitavim razredom.

Zatim prijedite na drugi dio razgovora. Sotona slabi našu uspješnost i postojanost kad nas navede na grijeh. Svako ljudsko biće posjeduje nasliedene i stečene slabosti. Svakom je potrebna potpora izvana da ublaži te slabosti. Isus pruža tu potporu koja mora dolaziti izvan nas. Bit je da je skoro svatko bio povrijeđen u nekom trenutku. Ove rane će nas onesposobiti ako im to dopustimo. Onesposobljeni ljudi ne mogu ljubiti kao Isus, ali Kristova preobražavajuća sila može nam dati snagu da ljubimo kao On.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Ljubiti kao Krist prvenstveno zahtijeva posvećenost; ali kreativnost je divan dodatak posvećenosti.

Aktivnost: Završite proučavanje pouke molitvom da nam Božji Duh otvori prilike da ljubimo kao Isus i da vaš razred bude spreman odgovoriti na taj poziv.

Crkva

Ključni tekst: Ivan 17,20.21.

Učenici će

Znati: Utvrdit će osobine jedinstvene Crkve praveći razliku između jedinstvene i jednolike.

Osjećati: Doživjet će blagoslov što pripada jedinstvenoj svjetskoj duhovnoj obitelji.

Činiti: Udružiti će se s vjernicima iz mjesne crkve i širiti Božje kraljevstvo ulažući vrijeme, energiju, darove i novčana sredstva.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Jedinstvo je osobina prave Crkve.

- A. Kako nejedinstvo osujećuje Crkvu da ostvari svoju zadaću?
- B. Kako se jedinstvo razlikuje od jednolikosti i zašto je važno da ne miješamo ta dva pojma?
- C. Kako Krist pomaže jedinstvu i kako se to odnosi na duhovni život vjernika?

II. Osjećati: Pripadanje duhovnoj obitelji otvara neograničene mogućnosti da blagoslivljamo druge i da sami budemo blagoslovljeni.

- A. Kako jedinstvo s drugim vjernicima utječe na osobno emocionalno zdravlje kršćanina?
- B. Kako kritički stav utječe na jedinstvo Crkve?
- C. Kako emocionalni aspekti crkvenog života (osjećaji, ljubav, druženje) trebaju biti u ravnoteži s etičkim aspektima (nauk, istina, načela)?

III. Činiti: Članstvo u Crkvi potvrđuje posvećenost pojedinca određenoj crkvenoj obitelji.

A. Zašto članstvo u Crkvi donosi odgovornost? Usporedite stavove ljudi koji su braku i koji žive u izvanbračnoj zajednici. Kakve promjene donose bračne dužnosti?

B. Zašto članstvo u Crkvi nema smisla bez ulaganja energije, kreativnosti i novčanih sredstava? Kako to podsjeća na “ustajale” brakove u kojima partneri ne doprinose ništa međusobnoj zajednici?

Sažetak: Crkva najbolje služi vjernicima i društvenoj sredini kada je ujedinjena.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 17,20.21.

Gljučna misao za duhovni rast: Bez jedinstva Kristova Zaručnica, Crkva, slabi do te mjere da se Božje kraljevstvo ne može uspješno širiti.

Samo za učitelje: Sportske momčadi, udruge volontera, multinacionalne kompanije, čuveni simfonijski orkestri, mala poduzeća, političke stranke, državne vlade itd. neće uspjeti ostvariti svoje ciljeve ako u njihovim redovima zavlada nejedinstvo. Vrijedi li to i za Kristovu Zaručnicu, Crkvu? Sotonini revni pomoćnici pokazuju da Crkva nije izuzeta od takvog napada. Dmonske sile koriste se mnogobrojnim slabostima unutar Božjeg kraljevstva: sebičnošću, namjernom i nehotičnom lošom komunikacijom, podjelama na osnovi spola, nacionalnosti i etničke pripadnosti, ratobornim stavovima, samopravednošću i mnogim drugim. Jesu li crkve bespomoćne prigodom takvih napada?

Naše trenutačno proučavanje biblijske pouke pruža odgovore, sredstva, postupke i planove za čuvanje crkvenog jedinstva. Suvremena primjena ovih vječnih načela, međutim, ovisi o tome koliko ćemo dopustiti Svetome Duhu da nas vodi. Ne zaboravite, vašem su razredu na raspolaganju neiscrpni nebeski izvori. Poučavajte ih vjerujući da Božji Duh može upotrijebiti vaš razred da ujedini Crkvu. On to može!

Uvodna aktivnost: Za ovu aktivnost trebate donijeti jedan lomljiv predmet ili predmet koji se može rastaviti na dijelove. Prvo razgovarajte o svrsi tog predmeta. Zatim razgovarajte o njegovoj vrijednosti. Na kraju razgovarajte o tome kako se koristi. Može li predmet ispuniti svoju namjenu ako se razbije na komadiće? Koliko je vrijedan predmet koji ne može ispuniti svoju namjenu? Može li se taj predmet koristiti ako se rastavi na dijelove? Ako može, na koji način? Ako ne, zašto ne može? Zatim razgovarajte o tome koja je svrha Crkve i što je čini vrijednom. Razgovarajte o tome kako različiti aspekti crkvenog života uzajamno djeluju i kako su međusobno usklađeni. Što se događa sa sposobnošću Crkve da ostvari zadaću koju joj je Bog dao kada se u nju uvuku podje-

le? Kako se podijeljena Crkva može obnoviti da bi Božje djelo napredovalo? Kako se može održati jedinstvo bez jednolikosti? Koja je razlika između jedinstva i jednolikosti? Kako jedinstvo doprinosi da se ostvari Božja namjera za Crkvu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Za iznošenje pouke za ovaj tjedan važno je naglasiti tri pitanja. Prvo je teološko i glasi: “Zašto je jedinstvo potrebno i važno?” Odgovor se ne odnosi samo na ljubaznost, međusobno poštovanje ili ostvarivanje Božjeg djela. Zašto su oni važni? Što označavaju ljubaznost, sklad i poštovanje? Drugo pitanje je praktično: “Kako Crkva može ispuniti evanđeoski nalog ako je podijeljena?” Treće se pitanje usredotočuje na naš Uzor — Boga: “Da su nesklad, ljubomora i sukobi potaknuli podjele unutar Božanstva, gdje bi kršćanstvo danas bilo?”

Biblijski komentar

I. Jedini temelj Crkve, Krist

(Prisjetite se u razredu teksta iz Mateja 7,24.25; 16,18 i Djela 4,11.)

Neki teolozi tvrde da tekst u Mateju 16,18 govori da je Petar postavljen kao temelj Kristove crkve. Bi li Krist doista postavio naglog lažljivog Petra kao temelj kršćanstva? Naše loše ponašanje čini da stvari tako izgledaju! Bez obzira na ljudsko ponašanje, Isus je ponudio nešto neusporedivo bolje: sebe. Petar, kojeg je Krist jednom upitao što misli o Njemu, poslije je prepoznao da je Isus zaglavni kamen Božje crkve (Djela 4,11; 1. Petrova 2,4-8). Ljudska snaga i upraviteljske sposobnosti bile su nedovoljne za vođenje te mlade ustanove do pobjede. Bila je potrebna sila Božjeg Duha i Njegova bezgranična mudrost. Privremeno se može učiniti da su dobri neki drugi temelji, ali vječni Bog određuje nasljednike vođene Duhom (Efežanima 2,20).

Razmislite: Na koji način vjernici suvremene Crkve svojim djelima pokazuju kako smatraju da Crkva može imati samo ljudske temelje? Ovozemaljski običaji, samovolja i humanističke filozofije zamijenili su Krista i Njegovu riječ kao jedini crkveni temelj. Kako se vjernici trebaju odnositi prema takvom stanju?

II. Ujedinjene molitve

(Prisjetite se u razredu Kristove molitve za jedinstvo zabilježene u Ivanu 17, obraćajući posebnu pozornost redcima 21-23.)

Sadržaj Kristove posredničke molitve istaknut je u prvim redcima 17. poglavlja Evanđelja po Ivanu. Krist je u svojoj službi obnavljao raskinutu zajednicu između Boga i Njegovog naroda. Jedinstvo s Bogom bilo je postignuto Kristovom žrtvom pomirnicom. Poznavanje Boga ukazivalo je na primanje vječnog života.

Ono što opterećuje Krista u daljnjem tekstu 17. poglavlja jest uspjeh Njegovog poslanja. Raspeće je bilo neizbježno. Nije bilo preteča na stazi kojom je krenuo. Nikada smrtno biće nije pobijedilo grijeh i smrt. Proročanstva (Izaija) i apokaliptički tekstovi (Daniel) predviđeli su Njegovu pobjedu. Sigurno je Krist imao povjerenje u svojega nebeskog Oca i vjerovao Njegovim obećanjima, ali je proživljavao veliku patnju dok je razmišljao o strašnim događajima koji su trebali uslijediti. Hoće li uspješno proći prvi tom stazom i nadvladati smrt, hoće li Njegovi učenici izvršiti zadaću kad On ode? Bilo je dano obećanje o nebeskom Branitelju, ali hoće li Njegovi učenici spremno pokoriti svoja mišljenja, stavove i različite karaktere? Isus će se uskoro uznijeti na Nebo i Njegova mlada Zaručnica bit će povjerena sinovima groma (Jakovu i Ivanu) i kamenu (Petru). U posljednjim zajedničkim trenucima prepirali su se oko toga tko će zauzeti uzvišeniji položaj u Kristovom kraljevstvu. Ovi ljudi nisu shvatili sklad na koji im je Isus ukazivao (jedinstvo s Ocem, jedinstvo s Duhom). Hoće li se Njegov mladi pokret raspasti?

Pitanje jedinstva bilo je teret koji se osjetio u Njegovim posljednjim riječima. Jedinstvo s Bogom, koje donosi jedino spasenje, ovisilo je o njihovoj potpunoj predaji. Njihovo međusobno jedinstvo ovisilo je o njihovom jedinstvu s Bogom. Ova dva jedinstva teku paralelno. Uništavanje njihovog jedinstva pokvarit će, ako ne i uništiti, njihovo jedinstvo s Bogom, a ono donosi vječni život. Savršeno jedinstvo osposobit će ih da uspješno svjedoče svijetu i tako ispune evanđeoski nalog. Nejedinstvo će naštetiti tom pothvatu i ugroziti Božje djelo.

Razmislite: Čime vi možete ugroziti jedinstvo u Crkvi? Hoćete li to i dalje činiti ako shvatite da ta tvrdoglavost ugrožava vaš spasonosni odnos s Bogom?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Konstrukcija kotača bicikla pruža korisnu sliku o jedinstvu. Žbice su udaljenije jedna od druge na naplatku nego na osovini. Što su bliže središtu, bliže su jedna drugoj. Skromni Galilejac koji je prinio svoj život na Golgoti naše je središte. Mnogi kršćani, međutim, žive na rubu. Oni umanjuju vrijednost duhovnog života sebičnim naukom. Žedne duše žele upoznati Boga zato što žele vječni život.

One trebaju uvidjeti kako je Bog postao stvaran u našem životu. Mi se približavamo središtu iskrenim razgovorom s Bogom i pomnim biblijskim proučavanjem. Kako se vjernici približavaju Bogu, približavaju se braći i sestrama koji su njihovi istomišljenici. Ako je jedinstvo ikada bilo potrebno, onda je to sada. Kako vjernici mogu postići i iskusiti jedinstvo koje im Bog velikodušno nudi?

Aktivnost: Nacrtajte kotač sa žbicama na papiru ili zamolite članove razreda da ga zamisle. Razgovarajte o stvarima koje trenutačno razdvajaju vjernike crkve. Istaknite da što su vjernici bliže središtu, bliži su jedni drugima i manje su podijeljeni. Razgovarajte o tome što nas približava Isusu. Što je bitno? Ne zaboravite da s biblijskom istinom ne možete praviti kompromise i da je jedinstvo koje ima neki nedostatak lažno, a osnovne spasenja i kršćanskog življenja nisu ni složene ni uvijene. Nakon mnogih teoloških rasprava, kada dođemo na Nebo, možda ćemo se iznenaditi koliko je sve zapravo bilo jednostavno.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Tekst u Mateju 18 ističe postupke i načine na koje se sukobi u Crkvi mogu riješiti. Rijetko se, međutim, postupa u skladu s ovim savjetom, čak i kada su ljudi upoznati s njim. Isus je postigao pomirenje s uvrijeđenom braćom (i sestrama) kao preduvjet da njihova služba bude prihvaćena. Kršćansko jedinstvo nije samo željeni ishod, već nužni čimbenik. Nenapuhani baloni samo su rastezljiva obojena guma. Što je zrak za balon, to je Sveti Duh za duhovni život. On se daje onima kojima je pomirenje na prvom mjestu.

Aktivnost: Razmislite kako možete potaknuti jedinstvo koje se temelji na pouci od ovoga tjedna i na tri koraka pomirenja istaknuta u Mateju 18,15-18. Osvremenite jezik ovog teksta da biste odgovorili trenutačnim okolnostima, situacijama i iskustvu dvadeset prvog stoljeća. Detaljno opišite metode koje ćete upotrijebiti u vašoj crkvi.

Naše poslanje

Ključni tekst: Matej 28,19.20.

Učenici će

Znati: Razumjet će da je crkveno poslanje u središtu Kristovog evanđeoskog naloga.

Osjećati: Željete sudjelovati u Božjem pozivu da stvara učenike.

Činiti: Iskreno će se moliti da Bog otvori vrata, već ovaj tjedan, da može širiti svoju vjeru.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Isusovi učenici obasjavaju svijet.

A. Zašto je Kristovo kraljevstvo povezano sa svjetlom?

B. Kršćansko svjedočenje često se povezuje s obraćenjem, ali što označava njegovo iskonsko značenje?

II. Osjećati: Osobna ispunjenost posljedica je sudjelovanja u procesu stvaranja učenika.

A. Trkači su sretni kada sruše osobni rekord. Dizači utega isto se tako osjećaju ispunjenima kad podižu utege sve veće težine. Kako se osjećaju kršćani kada nekoga dovedu Kristu? Zašto?

B. Izuzetni naponi jednog člana mogu pokrenuti čitav tim. Kako uspjesi postignuti prilikom stvaranja učenika nadahnjuju druge?

C. Kako vjernici mogu neprestano tražiti prilike da govore o svojoj vjeri?

III. Činiti: Bog nam pruža prilike da govorimo o svojoj vjeri kad se ponizno molimo za vodstvo.

A. Zašto je molitva toliko važna u stvaranju učenika?

B. Koje opasnosti vrebaju ako se prigodom stvaranja učenika oslanjamo na svjetovne metode uvjeravanja, a ne na molitvu?

C. Kako vjernici mogu uspješnije raditi zajedno u dovođenju ljudi Kristu?

Sažetak: Crkva postoji zbog zadaće koju vodi Sveti Duh, kao što vatra nastaje kad kisik potiče sagorijevanje. Oni koji stvaraju prave učenike ispunjavaju Božju namjeru za Njegovu Crkvu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Matej 28,19.20.

Gljučna misao za duhovni rast: Ako se svaki vjernik crkve aktivno ne uključi u Kristov nalog o stvaranju učenika, ona ostaje bez roda i na kraju se gasi.

Samo za učitelje: Vatra nastaje zbog sagorijevanja. Crkve postoje zbog poslanja. Krist je dao poseban nalog svojoj Crkvi da stvara učenike. Kada Crkva zaboravi svoje poslanje postaje samo bezvrijedna, hladna institucija. Svaka crkva treba s vremena na vrijeme ocijeniti svoju vjernost poslanju. Vjernici crkve uključeni su u mnoge važne aktivnosti, ali jesu li one usredotočene na misiju? Crkvena administracija nadgleda stotine različitih projekata koji iziskuju golemu energiju. Svaka aktivnost koja nije uključena u Kristovo poslanje, nepotrebno troši energiju koja treba biti uložena u stvaranje učenika.

Aktivnost: Zamolite članove razreda da kažu na kojim radnim mjestima rade. Zabilježite njihove odgovore. Pitajte ih koja je osnovna djelatnost njihove ustanove. Zatim odgovorite na sljedeća pitanja.

Razmislite: Što se događa kada ustanova nema jasno određen cilj? Što se događa kada manje važne aktivnosti i ciljevi zamijene glavni cilj i postanu važniji?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Isus je objasnio što je poslanje pomoću metafora svjetiljke, svjedoka i predstavnika. Krist je obećao svojim sljedbenicima ribarima da će postati lovci ljudi. Njihovo poslanje obuhvaća elemente prosvjetljenja, svjedočanstva, predstavljanja i prihvaćanja. Oni na različitim mjestima mogu biti upotrijebljeni u različitim omjerima kako okolnosti nalažu, ali svi elementi zaslužuju određenu pozornost zato što su sastavni dio procesa stvaranja učenika.

Biblijski komentar

I. Iskreno svjedočanstvo

(Prisjetite se u razredu tekstova u Mateju 5,14-16; Efežanima 5,8; Luki 24,46-49 i Djelima 1,8.)

U Svetom pismu svjetlo prikazuje Boga. Tama prikazuje Njegovu suprotnost. Krist opominje svoje učenike da ne hode u tami. Oni trebaju širiti svjetlo i razgoniti tamu. Ako stavimo na stranu preneseno značenje ovih riječi, kršćani trebaju obasjavati svijet otkrivajući Božji karakter poučavanjem i djelima.

Osvrt na suvremenu tehnologiju disperzije svjetla pomaže nam u daljnjoj razradi ove misli. Svjetlo ima nevjerojatne sposobnosti. Uzmi-mo, na primjer, prirodno noćno svjetlo koje osvjetljava veliki prostor bez električne energije. Tako i kršćani trebaju postati protočnici božanske dobrote, suosjećanja, velikodušnosti, brižnosti, strpljenja i istine. Skriveno učenje (svijeća skrivena pod posudom) izjednačava se s paradoksom. Krist je došao među ljudski rod i tako osvijetlio i promijenio naš svijet.

Kada netko sebe nazove kršćaninom a pritom ne širi svjetlo i ne održava osobnu zajednicu s Kristom, predstavlja stvarnost na pogrešan način. Zabluda takvih ljudi zatamnjuje pravo svjedočenje iskrenih vjernika. Zamislite žarulje jarkih boja bez električne energije. One mogu imati odgovarajući oblik i dužinu, mogu biti ispravne, ali dok nisu povezane s električnom energijom, one su samo žarulje koje ne svijetle. Crkve mogu biti pune vjernika koji nalikuju na žarulje koje ne svijetle, a Bog zahtijeva da svjedočenjem obasjamo cijeli svijet.

Razmislite: Kako vjernici mogu održati osobnu zajednicu s Bogom koja ih osposobljava za uspješno svjedočenje?

II. Božja oruđa s dvostrukom ulogom

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Ivana 3,17; 14,12; 17,18; Mateja 24,14; 28,19.20.)

Kada za nekog kažemo da ima dvostruku ulogu, pod tim podrazumijevamo da je ta osoba dvolična, nepouzdana i da radi u tajnosti. Obratite pozornost na još jedno tumačenje ovog pojma: "Predstavnici koji imaju dvostruku ulogu u Božjem djelu" "dvostruka su oruđa". Naš dvostruki nalog potječe od Krista osobno. Isus je zapovjedio 1) da propovijedamo i 2) stvaramo učenike. Oruđe označava predstavnika ili poslanika. Poslanici su visoki diplomatski službenici poslani na duže vrijeme u drugu zemlju kao predstavnici svoje zemlje. Tako su kršćani dvostruki predstavnici službe propovijedanja i stvaranja učenika.

Zemlje prihvaćaju novog poslanika na temelju ugleda države, a ne na temelju njegovog vlastitog ugleda. Tako se prihvaćanje nas kao poslanika ne temelji na našim vlastitim osobinama, već na položaju koji Bog zauzima. Obeshrabreni radnici u djelu ne trebaju ovo zaboraviti kada naiđu na odbijanje (Ivan 17,14-18; Luka 10,5-16). Nismo mi ti koji smo odbijeni, već Onaj koga predstavljamo. Kršćani trebaju biti svjesni izuzetne nagrade koja se podrazumijeva kada služimo kao Kristovi predstavnici. Kao što je nebeski Otac poslao Krista, tako su vjernici poslani kao Njegovi osobni predstavnici. Što može biti važnije od hodanja Kristovim tragom za što smo dobili božanski nalog s nebeskog prijestolja?

Možda netko razmišlja na ovaj način: "Ja nisam propovjednik." Objašnjenje ovog pojma može biti od pomoći. Grčki izraz koji se često prevodi kao "propovijedat će se", povezan je sa starim običajem prenošenja vijesti. Glasnici su u početku bili kuriri koje su vladari slali kada su željeli nešto objaviti ili proglasiti. Nije im bila potrebna rječitost ni govornička vještina. Međutim, bile su potrebne tri stvari: 1) kraljev nalog, 2) poznavanje vijesti i 3) spremnost da se vijest prenese. Svaki kršćanin je dobio kraljev nalog. Iskreno obraćeni vjernici već su upoznati s viješću. Jedina smetnja je spremnost da se vijest objavi. Svaki vjernik može "propovijedati" Radosnu vijest bez izlaska na propovjedaonicu i upotrebe mikrofona. Objavljivanje biblijskih istina dužnost je svakog vjernika, a ne samo pastora.

Tako je i stvaranje učenika odgovornost svih vjernika. Prvi stupanj stvaranja učenika ne zahtijeva teološko obrazovanje. Koraci u tom procesu jesu sljedeći: 1) stupanje u dodir s ljudima; 2) stjecanje povjerenja ljudi; 3) svjedočenje iz Biblije; 4) poziv na duhovnu odluku. Najuspješnije razdoblje za kršćanstvo, kada je došlo do velikog rasta, bilo je prije osnivanja prvih kršćanskih teoloških škola. Stolari, dadilje, ratari, vojnici, trgovci i obični radnici utjecali su na jedinstveno širenje kršćanstva. Zar ne bi danas programeri, bolničari, vozači kamiona, drvosječe, inženjeri, posrednici za nekretnine i informatičari trebali činiti isto?

Razmislite: Što vas nadahnjuje da se uključite u Kristov veliki nalog?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pročitajte naglas sljedeću priču i razgovarajte o tome u razredu. Kako vjernici mogu izbjeći da ih bilo što odvrati od poslanja?

Priča: Tvrtka Globally Motivated Automobile Corporation (G.M.A.C) imala je u početku zadatak da proizvodi intergalaktička vozila svjetski priznatog izumitelja Joshue Ben Lovejoya. Prva generacija vozila, koja je bila poznata po naprednom dizajnu, inovativnom inženjeringu i velikim ulaganjima, prodavala se izuzetno dobro. Usprkos okrutnoj konkurenciji postojećih proizvođača, zakonskima smetnjama i pogubnim poslovnim potezima, ova korporacija je sve više osvajala tržište. Potražnja je dostigla nevjerojatnu razinu i uprava je dopustila olakšice na radu i velike pogodnosti za radnike. Smetnje i žrtve koje su podnijeli zaposlenici prve generacije bile su zaboravljene.

Kada je uprava počela stavljati zadovoljstvo zaposlenika u prvi plan, glavna ulaganja su postupno preusmjeravana s dizajna proizvoda i marketinga. U početku je pad prodaje pripisivan oštrijoj konkurenciji, sezonskim promjenama i nepostojanosti tržišta. Međutim, velik profit stečen prodajom prve generacije vozila ublažio je utjecaj svega toga i rijetko kad je netko izražavao svoju zabrinutost. Zaposlenici su počeli tražiti veće plaće, duže stanke, veću zaradu, raznovrsniji jelovnik u restoranu i duže odmomore. Glas umjerenosti je utihnuo. Rezerve su se smanjivale, a financije su s kapitalnih ulaganja bile preusmjeravane na zahtjeve zaposlenika. Odjeli za dizajn i marketing dobivali su sve manja sredstva.

Korporacija je sve više zaostajala kako je potražnja za intergalaktičkim putovanjima slabjela. Postupno je ova kompanija digla ruke od svojih proizvoda i kupila vozilo konkurentske kompanije.

U G.M.A.C-u netko je slučajno pomiješao dva soka u kafiću. Novokus izazvao je pravo oduševljenje i uprava je odmah preusmjerila sva sredstva na reklamiranje tog soka. Taj uspješan pothvat zaokupio je svu energiju korporacije budući da je proizvodnja intergalaktičkih vozila postupno stala. Uslijedilo je masovno otpuštanje. Skladište je zaraslo u korov. Vozilo konkurentske kompanije izbjelo je u prvi plan. Nitko nije primijetio kada je stigao Joshua Ben Lovejoy. Joshua je zaplakao.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Jeste li kada vidjeli štapiće koji sjaje u mraku? Kada se izlože izvoru svjetla, sjaje u mraku. Kada su izloženi Kristovom utjecaju, kršćani su isto tako osposobljeni da osvijetljavaju tamu ovoga svijeta.

Aktivnost: Načinite tjedni plan aktivnosti uključujući više prilika da budete "izloženi Kristu".

Božji zakon

Ključni tekst: Ivan 14,15.

Učenici će

Znati: Shvatit će da se nepromjenjivost i trajnost Zakona u velikoj mjeri tiče kršćanskog širenja vijesti o spasenju.

Osjećati: Osjetit će sigurnost zbog spoznaje da služi dosljednom Bogu čiji se karakter i načela nikada ne mijenjaju.

Činiti: Svakoga će dana pozivati Krista u svoje srce, čija preobražavajuća sila jedino može usaditi želju da činimo Njegovu volju.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Kristova smrt na Golgoti svjedoči o nepromjenjivosti Božjeg zakona.

A. Zašto Isus nije promijenio Zakon i tako izbjegao kaznu za prijestup?

B. Kako su Kristov način života, poučavanje i smrt na Golgoti produbili značenje Zakona i naglasili njegovu važnost?

II. Osjećati: Vjernici će osjećati sigurnost znajući da služe Bogu čiji se karakter i načela, izražena preko božanskog Zakona, nikada ne mijenjaju.

A. Kako bi se kršćani osjećali da služe Bogu koji podsjeća na “kameleona”, koji iz hira mijenja svoja očekivanja?

B. Kako vjernici mogu osvjedočiti druge u Božju dosljednost kada odrastaju u sredini u kojoj vlada ljudska nepostojanost?

C. Kakav utjecaj kršćanski “kameleoni” imaju na širenje Evandjelja?

III. Činiti: Iako prava poslušnost nadilazi sposobnosti ljudske volje, Božji Duh koji prebiva u nama može nas osnažiti da budemo poslušni.

A. Kako trebamo posložiti svoje prioritete da budemo potpuno ovisni o sili Svetoga Duha kako bismo tvorili Božju volju?

B. Što vjernici mogu učiniti da bi nevjernici bili privučeni pravednim životom gledajući živi primjer Božjih načela?

Sažetak: Božji nepromjenjivi Zakon pruža postojanost i sigurnost. Božja milost omogućava nam život u skladu s Njegovim Zakonom.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Matej 5,17-19.

Gljučna misao za duhovni rast: Kršćani koji cijelim srcem poštuju Božji nepromjenjivi Zakon primaju i prenose drugima najveće nebeske blagoslove.

Samo za učitelje: Skladni svemir ovisi o postojanosti. Zakon gravitacije djeluje jednako i ujutro i uvečer, u siječnju i listopadu, u Amsterdamu i Moskvi.

Nepromjenjivost duhovnog Zakona također je sveopća. Preljub je bio nemoralni čin u vrijeme Davidove vladavine, a nemoralan je i danas. Izelino ubojstvo Nabota prije tri tisuće godina u Samariji bilo je nepravedno kao što su ubojstva u Montrealu ili Oslu danas. Božji zakoni primjenjuju se podjednako bez obzira na društveni položaj, etničku pripadnost, osobni uspjeh i političke veze. Kada ljudski zakon poništava božanski, to se odražava na moralnost. Ipak, Božja načela ostaju nepromijenjena. Ljudski su zakoni promjenjivi i ovisе o nepredvidljivim ljudskim stavovima i društvenim kretanjima. Međutim, "Isus Krist isti je jučer i danas i zauvijek će biti isti" (Hebrejima 13,8).

Uvodna aktivnost: Izaberite jedan popularni sport čija pravila poznajete. Porazgovarajte o tome što bi se dogodilo kad bi se ta pravila mijenjala iz utakmice u utakmicu ili tijekom jednog natjecanja. Razmislite kakve bi bile posljedice da postoje drugačija pravila za različite momčadi i ekipe. Kako bi se to odrazilo na načelo pravednosti i nepristranosti? Kako bi stalna promjena granica utjecala na dugoročne planove? Koje koristi proizlaze iz činjenice da ista mjerila vrijede za sve? Koje prednosti proizlaze iz dosljednog primjenjivanja pravila?

Razmislite: Jeste li kada igrali neku društvenu igru s osobama koje nameću svoja vlastita pravila, a ne pridržavaju se uputa za igru ili nekih općeprihvaćenih pravila? Kako se osjećate dok igrate s ljudima koji stalno izmišljaju nova pravila? Zašto bi bilo nemoguće poštovati Boga kada bi On neprestano mijenjao svoje zapovijedi?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Kršćanski su se vođe kolebali u pitanju Zakona još od najranijih dana kršćanske povijesti. U želji da izbjegnu krajnost farizeja, neki su učitelji doslovno uklonili Zakon iz svojeg nauka. Vjernici obično poštuju samo određene zakone. Preljubnici žele da se provode zakoni koji se odnose na krađu, ali ne i na preljub. Oni to nazivaju udvaranjem. Oni koji krađu žele da se primjenjuju zakoni koji se odnose na ubojstvo, ali ne i na kazne za krađu. Krađa je njihov izvor uzdržavanja. Kriminalci su spremni na ubojstvo, ali očekuju potpunu odanost od svojih partnera. Čak i pastori i učitelji biraju koje će zapovijedi poštovati, a koje odbaciti. Međutim, svaka neposlušnost ima svoje posljedice.

Biblijski komentar

I. Božji nepromjenjivi karakter i nepromjenjivi Zakon

(Prisjetite se u razredu teksta iz Mateja 5,17-44.)

U kršćanstvu je tijekom povijesti vladalo veliko neslaganje u vezi s ispravnim razumijevanjem Zakona. Heretik Marcion iz drugog stoljeća, koji je osnovao veliku kršćansku zajednicu u Maloj Aziji, tvrdio je da postoji prevelika razlika između Zakona i Evanđelja. Po njemu Zakon je pripadao starozavjetnom Bogu koji se bavio pravdom i kaznom, a Evanđelje novozavjetnom Bogu, drukčijem od starozavjetnog, koji se bavi milostivim spašavanjem. Božanska milost zamijenila je pravdu, kaznu i Zakon. Iako je poricao optužbe na račun antinomijanizma (odbacivanja važnosti poslušnosti božanskom Zakonu), Marcionove teološke pretpostavke imale su velik utjecaj na nijekanje odgovarajuće uloge božanskog Zakona.

Antinomijanizam (od riječi *anti* "protiv" i *nomos* "zakon") cvao je u kasnom Srednjem vijeku kao reakcija na legalistički monasticizam. Prema monasticizmu rješenje za moralni pad nalazilo se u asketskom načinu života u kojem su se redovnici od tjelesnih želja oslobađali šutnjom, bičevanjem i drugim "pravednim djelima". Kršćanski nauk o slobodi suprotstavljao se ovom samonametnutom psihološkom i fizičkom kažnjavanju. Međutim, oni koji su otišli u krajnost počeli su naučavati ne slobodu od osude Zakona, već slobodu od poslušnosti Zakonu. Ta krajnja verzija duhovnog oslobođenja podcjenjuje potrebu za osobnim priznanjem i posvećenjem pod vodstvom Svetoga Duha. To na kraju vodi neograničenom traženju zadovoljstava i duhovnoj samodopadnosti.

Dispencionalizam Johna Darbyja nehوتيčno je uvrstio problematične točke Marcionovog nauka. Njegova filozofska pretpostavka bila je

da je Bog različito djelovao među ljudima u različitim povijesnim razdobljima. Ovaj otvoreni napad na božansku dosljednost oslikava Marcionovo vjerovanje u različite bogove, s tim što je Darby u svojem učenju govorio o jednom Bogu koji djeluje na dva različita načina. Bog je djelovao milostivo u evandeoskom razdoblju ukinuvši potrebu za držanjem Zakona. Konačno je shvatio da su Njegova ograničenja dana Mojsiju neodrživa pa je problem za buduće naraštaje riješio odbacivanjem Mojsijevih uputa. Nažalost, Mojsijevi sljedbenici rodili su se previše rano!

Usporedite ove komplicirane doktrine s Kristovom jasnom izjavom: "Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroke! Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim. Jer, zaista, kažem vam, dok opstoji nebo i zemlja, ni jedna jota, ni jedna kovčica slova iz Zakona sigurno neće nestati a da se sve ne ostvari. Stoga, tko god prekrši i jednu od ovih i najmanjih zapovijedi i nauči druge da tako rade, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom; dok će onaj koji ih bude vršio i naučavao biti velik u kraljevstvu nebeskom." (Matej 5,17-19)

Razmislite: Kršenje Zakona (griješ) uzrok je Kristove smrti. Zašto Isus nije promijenio Zakon da se prilagodi običajima koji su vladali i tako zaustavi kršenje Zakona? Zar to ne bi bilo lakše i bezbolnije? Razgovarajte o tome.

II. Posebna primjena nepromjenjivog Zakona

(Prisjetite se u razredu teksta iz Mateja 5,27-30 i Marka 7,1-13.)

Ovi tekstovi otkrivaju kako je Isus ispunio svrhu božanskih zapovijedi. Prva primjena odnosila se na sedmu zapovijed. Isusovo ukazivanje na krivnju zbog misli, a ne samo djela, oslikavalo je dublje značenje zapovijedi prema kojem je samo poželjeti tuđu ženu smatrano prijestupom. Krist primjenjuje ovo isto načelo i na druge zapovijedi. Ubojstvo nije više ograničeno na hotimično ubojstvo, već obuhvaća i mržnju, ljutito optuživanje, čak i uvredljive riječi. Shvaćena na pravi način, šesta zapovijed ne dopušta osvetu i nalaže ljubav prema neprijateljima. Također su bili uzdignuti poštenje i milosrđe. Ispunjavanje minimalnih zahtjeva više nije bilo dovoljno. Bile su istaknute pobude u odnosu na djela. Mjerilo je postala služba iz cijelog srca.

Krist se suprotstavljao farizejskim, nebiblijskim običajima. Isus je prvenstveno tvrdio da su njihovi obredi čišćenja zamijenili moralno ponašanje određeno Božjim zapovijedima. Iako su učitelji Zakona visoko cijenili roditeljstvo i tumačili da peta zapovijed obuhvaća pružanje potpore starijim roditeljima, dopustili su da se krši zbog zavjeta *korban*. Nekada davno *korban* se odnosio na žrtveno posuđe koje je bilo posve-

čeno. Predmeti za koje je rečeno da su *korban* bili su posvećeni Bogu i zabranjeni za drugu upotrebu. Pohlepna djeca, koja su uskraćivala pomoć roditeljima, izjavila bi da su njihova novčana sredstva *korban* i tako ih ograničila samo na prilog Hramu, što znači da nisu bila dostupna za pomoć roditeljima. Ona su zapravo zadržavala bogatstvo za sebe koristeći se rupama u Zakonu da opravdaju svoju pohlepu. Dok su se naizgled pokoravali Božjem zakonu, zapravo su se ponašali suprotno tome: “Ovaj me narod štuje usnama, a srce mu je daleko od mene. Uzalud misli da me štuje dok naučava kao moju nauku zapovijedi ljudske.” (Matej 15,8.9)

Razmislite: Što je bolje — zauzeti antinomijanistički stav i otvoreno se usprotiviti poslušnosti božanskom Zakonu ili ga javno podupirati, a u tajnosti kršiti? Obrazložite svoj odgovor. Kako pokajanje može utjecati na promjenu oba pristupa?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Što je lakše, riječima držati Božji zakon ili ga stvarno primijeniti u životu? “Riječi su jeftine.” “Djela govore glasnije od riječi.” Ove izreke, uz još mnoge druge, naglašavaju važnost primjene.

Isus postavlja to pitanje u usporedbi u kojoj je dvojici sinova rečeno da vode računa o očevom vinogradu. Prvi u početku nije pristao, ali se pokajao i otišao raditi. Drugi je odmah pristao, ali nije učinio ništa. Krist je zatim upitao svoje slušatelje koji je sin poslušao. Kako biste mogli opisati sebe kao vjernika — u početku kao neposlušnog i prkosnog, a poslije spremnog na suradnju; pokornog, a zapravo na pogrešnom putu; ili poslušnog? Krist je rekao: “Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi.” (Ivan 14,15) Isusov brat Jakov napisao je: “Naprotiv, reći će netko: Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Dokaži mi svoju vjeru odvojeno od djela, a ja ću tebi dokazati svoju vjeru djelima! Ti vjeruješ da ima samo jedan Bog. Dobro činiš! I đavli to vjeruju i dršću. Želiš vidjeti, o ludače, da je vjera bez djela beskorisna!” (Jakov 2,18-20) Kristov ljubljenu učenik je uputio prijekor: “Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno.” (1. Ivanova 3,18) Najrječitije izjave u prilog nepromjenjivosti Božjeg zakona ne potječu od teoloških doktrina, već iz života koji je stalno u skladu s Božjom voljom. Kako vjernici mogu tako živjeti?

Za razgovor:

1. Kako vjernici mogu ispuniti svrhu Božjeg zakona u svojem životu? (Drugim riječima, pozitivna svrha zapovijedi koja je izgovorena kao zabrana: “Ne učini preljuba!” jest bračna vjernost. Pozitivna svrha zapovijedi izrečene u obliku zabrane: “Ne svjedoči lažno na bližnjega svoga!” jest potpuno poštenje.)

2. Kako vjernici mogu držati Zakon s radošću nasuprot mirenju s božanskim zapovijedima uz gundanje?

3. Kako vjernici mogu prenijeti važnost držanja Zakona nevjernicima a da ne zauzmu stav farizeja?

4. Koje mjere opreza kršćani trebaju poduzeti kako se iskrena poslušnost ne bi pretvorila u spasenje djelima s jedne strane ili službu riječima s druge strane?

5. Kako treba prikazati Evanđelje da bi nevjernici shvatili biblijski sklad između Evanđelja i Zakona?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pravo kršćanstvo ne mjeri se time što vjernici izbjegavaju, već što čine. Pravila su uokvirena ograničenjima: “Nemoj prekoračiti brzinu od pedeset kilometara na sat.” “Ne uzimaj stvari koje ne pripadaju tebi.” Ova ograničenja, srećom, čuvaju red. Ona ograničavaju djela koja su pogubna za međuljudske odnose. Međutim, ona ne ukazuju nužno na pozitivnu izgradnju odnosa. Supružnici su ponekad vjerni, ali nepažljivi. Katkad se ljudi suzdržavaju od krađe, ali ravnodušno prolaze pokraj gladnih i nepokretnih ljudi. Načela ljubavi i dijeljenja nisu prekršena niti su u potpunosti prihvaćena. Zanemarivanje pozitivnih izraza Božjih zapovijedi često vodi u legalizam.

Aktivnost: Sastavite “pozitivnih” Deset zapovijedi oblikujući prvotne zapovijedi tako da izraze način izgradnje odnosa ispunjenih ljubavlju. Kada završite zadatak, razmišljajte o tome kako možete njegovati ova načela u svakidašnjem životu.

Subota

Ključni tekst: Marko 2,27.28.

Učenici će

Znati: Usporedit će legalistički pristup svetkovanju subote s Kristovim primjerom i poukama o suboti.

Osjećati: Cijenit će subotnji blagoslov odmora i druženja s Bogom ponuđen svim vjernicima.

Činiti: Držat će subotu svetom i primit će duhovno osvježanje, tjelesni odmor i priliku za njegovanje međuljudskih odnosa.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Isusov primjer i poučavanje o suboti njeguje duhovni rast i razvoj.

A. Kako Kristovo stvaranje subote utječe na naše razumijevanje njezine važnosti?

B. Kakav utjecaj Kristov primjer držanja subote ima na naše svetkovanje tog dana?

C. Kako Kristova čuda koja je učinio u subotu doprinose našem razumijevanju da je On Gospodar subote?

II. Osjećati: Bog nudi svakom vjerniku blagoslov odmora i druženja svetkovanjem subote.

A. Kako blagoslov subotnjeg odmora i druženja utječe na naš stav prema drugim danima u tjednu?

B. Kako priprema za subotu i njezino svetkovanje pruža zacjeljenje emocionalnih udaraca i modrica koje smo primili tijekom tjedna?

C. Kako strogi program utječe da se ljudi osjećaju otuđeni od svetkovanja subote? Obrazložite svoj odgovor.

III. Činiti: Vjernici će iz duhovnih razloga i zbog tjelesnog odmora uživati u svetkovanju subote.

A. Kako svetkovanje subote čuva vjernike od kušnje da se oslanjaju samo na sebe?

B. Kako roditelji mogu promijeniti pristup suboti usmjeren na pravila u pozitivan stav prema svetkovanju subote i među svojom djecom njeovati pozitivna očekivanja u vezi sa subotom?

Sažetak: Krist je subotu učinio duhovnim osvježenjem i tjelesnim odmorom.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Marko 2,27.28.

Ključna misao za duhovni rast: Blagoslovi svetkovanja subote dostupni su svim vjernicima koji vjeruju da je Krist izvor njihovog spasenja.

Samo za učitelje: U trećem i četvrtom poglavlju Poslanice Hebrejima prisjećamo se pobune Izraelaca u pustinji. Bog je obećao odmor koji je bio povezan s Obećanom Zemljom, ali su Izraelci odbili ući u nju. Otvrdnula srca ispunjena prijevarom bila su uzrok njihove neposlušnosti. Ipak, Božja milost pruža još jednu priliku za duhovni mir i oslobođenje: subotu.

Sedmi dan subota znak je duhovnog oslobođenja iz ropstva grijeha koje se još uvijek nudi svakoj osobi koja čezne za duhovnom slobodom. To duhovno oslobođenje oslobađa vjernike od uzaludnih napora da postignu dobrotu. U ono što je tijekom naraštaja pružalo tjelesni odmor i duhovno osvježenje utisnuto je soteriološko (spasenjsko) značenje. Materijalna nesigurnost katkad potakne radnike da neprestano rade kao da će ih propuštene prilike dovesti do gladi. Svetkovanje subote pokazuje da šest sedmina s Božjim blagoslovima pruža veće izobilje nego sedam sedmina bez njih. Emocionalni problemi ponekad potaknu kršćane da prionu na dobra djela kao da mogu umilostiviti Boga svojim slabim naporima. Svetkovanje subote pokazuje da potpuni duhovni odmor pruža veću duhovnu sigurnost nego djela koja činimo gonjeni krivnjom. Cilj pouke za ovaj tjedan jest da vjernici iskuse tjelesni i duhovni odmor.

Uvodna aktivnost: Neka nekoliko vjernika ukratko opiše jedan od svojih nezaboravnih odmora ili trenutaka duhovnog mira. Razgovarajte o koristima koje po tjelesno zdravlje ima putovanje na odmor. Razgovarajte o tome kako se svakidašnje aktivnosti tijekom odmora razlikuju od dana provedenog na poslu. Opišite emocionalno i tjelesno stanje osobe prije i nakon odlaska na odmor. Usporedite emocionalno i tjelesno stanje osobe koja se oslobodila krivnje prije i nakon primanja spasenja.

Razmislite: Razgovarajte o tome kako pravo svetkovanje subote povoljno utječe na emocionalno i tjelesno zdravlje.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Rasprave o svetkovanju subote bile su možda najraširenija rasonoda farizeja u vrijeme Isusove ovozemaljske službe. Farizeji su odredili duljinu putovanja, maksimalnu težinu tereta koji se može ponijeti i još desetke drugih strogih pravila svetkovanja subote. Je li Krist bio počašćen tako strogim propisima? Naprotiv, Sveto pismo ukazuje da je Isus bio žalostan. Tužno je to što se povijest ponavlja među suvremenim vjernicima koji svetkuju subotu. Raspravama o ispravnom svetkovanju subote nemaju kraja. Međutim, jesmo li nešto previdjeli? Možda u središtu pozornosti trebaju biti svrha i značenje subote. Tada će unutarnje osvjedočenje pod vodstvom Svetoga Duha oblikovati vanjske pripreme kako bi subota postala radosno iskustvo, što je i bila Božja namjera. Usmjerite razgovor na osnovno značenje subote kako dragocjeno vrijeme ne bi bilo posvećeno nepotrebnim detaljima.

Biblijski komentar

I. Isus: Mesija, Stvoritelj, Uzor, Gospodar

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Kološanima 1,16; Luka 4,16-21 i Matej 12,1-8.)

Ono što je apostol Ivan izjavio u Otkrivenju u vezi s Pismom (o tome da ne treba ništa dodavati ni oduzimati) pruža razumne smjernice za svetkovanje subote. U stara vremena farizeji su opteretili svetkovanje subote ljudskim zahtjevima. Ponekad suvremeni vjernici čine isto. S druge strane, značenje svetkovanja subote umanjuje se zanemarivanjem svetosti toga dana i svođenjem subote na godišnji odmor ili bilo koji drugi dan u tjednu. Božji blagoslovi ne počivaju ni na jednom od ovih gledišta. Neoprezni vjernici bivaju uhvaćeni u mrežu ovozemaljskih briga i nikada ne dožive odmor. Izuzetno oprezni vjernici bivaju upleteni u mrežu čuvanja drugih subotnjih običaja i ne mogu naći vrijeme za odmor. Blagoslove primaju samo oni koji pod vodstvom Duha i na temelju Biblije savjesno teže svetkovanju subote.

Primjer koji nam je Isus ostavio u pogledu držanja subote vrlo je važan. Kako je Isus svetkovao subotu? 1) Sastajao se s drugim vjernicima radi proučavanja Svetoga pisma i održavanja bogoslužja (Luka 4,16-21). 2) Provodio je vrijeme u prirodi (Matej 12,1-8). 3) Oslobođao je ljude patnje (Matej 12,9-14; Luka 13,15.16; Ivan 5,16.17). 4) Odmarao se od

rada (Postanak 2,1-3). 5) Zbog Isusovog strogog pridržavanja Svetog pisma, možemo zaključiti da se suzdržavao od trgovine (Matej 5,17-19; Nehemija 13,15-22). 6) Iz ponašanja Isusovih učenika možemo zaključiti da je poštovao dan pripreme (Luka 23,24; usporedi Izlazak 16). Na temelju Isusovog primjera, današnji kršćani trebaju savjesno izgrađivati subotnje navike.

Razmislite: Što se događa kada neki kršćani pokušavaju utjecati na savjest drugih vjernika u vezi sa subotom? Zašto vjernici trebaju biti oprezni kada Sveto pismo o nečemu jasno ne govori? Kako kršćani s ljubavlju mogu pokazati neslaganje kada je u pitanju kršenje subote?

II. Čuda učinjena u subotu

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Mateja 12,10-12; 24,20 i Luke 23,24.)

Kristova čudesna iscjeljenja učinjena u subotu ispunila su ljude toga dana posebnim osjećajem divljenja. Tjelesni odmor namijenjen svima proširio se na tjelesno obnovljenje bolesnih.

Međutim, Krist je najbolje sačuvao za kraj. Jednog turobnog dana pripreme, Krist je visio na golgotskom križu. Muka i očaj obuzeli su ljudski rod. Jedini dostojan protivnik smrti bio je pobijeđen. Dok se približavao početak subote, rimski vojnici su u žurbi skinuli Kristovo izmučeno tijelo s križa. Isus je u tišini počinuo po svojoj zapovijedi kao što je to obično činio. Josipova grobnica ostala je zapečaćena. Obnovljen i osnažen Božjim Duhom nakon odmora prema božanskom planu, Krist je izišao iz Josipove grobnice spreman za još jednu službu — nebeskog Velikog svećenika. Kršćani mogu dijeliti Kristovo iskustvo izlazeći spremni za nove izazove svakog tjedna, duhovno obnovljeni nakon subotnjeg odmora.

Razmislite: Kako vjernici svakog tjedna mogu doživjeti oduševljenje koje pruža subota?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Iskreni razgovori o prikladnom držanju subote često mogu završiti pitanjima o tome što se u subotu radi, a što se ne radi po Zakonu. Primjena Kristovih načela uzetih iz nekog drugog događaja pokazat će se korisnim u uzdizanju takvih rasprava na ozbiljniju razinu. Kada je riječ o opsjednutosti demonima, Isus je upozorio da će istjerivanje demona biti beskorisno ako se ne ispuni nastala praznina. U protivnom će praznina biti ispunjena još većim brojem demona. Mnogi

dobronamjerni vjernici učinili su istu pogrešku. Preopterećeni preciznim subotnjim običajima, u potpunosti su odbacili subotu. Što ispunjava nastalu prazninu? Prekomjerni rad, materijalizam, antikreacionistički nauk, dokolica, isprazna zadovoljstva — “demoni” koji su u istoj ili većoj mjeri razorni kao i oni koji su ih prethodno opsjeli.

Nije dovoljno samo se žaliti na sve ono što opterećuje subotu. Praznina mora biti ispunjena ispravnim svetkovanjem da ne bi došlo do njezinog odbacivanja. Kako se Božje osobine sadržane u svetkovanju subote (Stvoritelj, Otkupitelj, Gospodar) uklapaju u suvremenu praksu? Kako možemo bolje cijeniti običaje svetkovanja subote kroz povijest i blagoslove koje ono nudi? Kako vaš razred može postići uravnotežen pristup svetkovanju subote?

Aktivnost: Neka članovi razreda sastave listu Božjih osobina uključenih u biblijski nauk o suboti. Razmislite o aktivnostima ili običajima koji će naglasiti ova vjerovanja. Pripremite ih za djecu, tinejdžere, mlade i odrasle. Obratite pozornost na sljedeće ciljeve: 1) sudionici u njima trebaju uživati; 2) trebaju uključiti što više osjetila; 3) aktivnosti će biti korisnije ako su u njih uključeni sudionici koji potječu iz različitih kultura i različitog su spola 4) razmotrite koje je vrijeme najpogodnije (na primjer mirno razmišljanje je pogodno u vrijeme zalaska sunca, nije uobičajeno u vrijeme ručka); i što je najvažnije, 5) moraju pružati duhovno ohrabrenje.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: U judaizmu su se tijekom povijesti javila dva gledišta. Jedno gledište (hebrejsko ili *halakah*) bilo je usredotočeno na čuvanje svetkovanja subote. Tisuće domoljubnih Hebreja koji su radije bili ubijeni od strane sirijskih vojnika u vrijeme Makabejaca nego da prekrše subotu sudjelujući u bitci, zatim Hebreji koji su napustili svoje utvrde u vrijeme Pompejeve opsade Jeruzalema zbog početka subote, primjeri su vrijedni spomena, mada pomalo idu u krajnost. Još jedan primjer ovog gledišta nalazi se u tekstu pod naslovom Šabat, uključen u Mišnu, koji ističe 39 različitih kategorija zabranjenih aktivnosti u subotu. Esenska sljedba smatrala je da je bolje dopustiti da se životinje ili ljudi udave nego da ih se spasi zato što su to smatrali kršenjem propisa o držanju subote. Zato su Rimljani uvojačili mali broj židovskih vojnika plašeći se da bi ovi mogli napustiti svoje položaje ako bi dobili zapovijed da se bore u subotu.

Hebrejska riječ *hagada*, međutim, otkriva drugo gledište. Ono je naglašavalo ljepotu subote. Smatrano je da je prva glazbena kompozicija

koju je skladao čovjek bila hvalospjev suboti koju je Adam pjevao sedmog dana nakon spoznaje o Božjem oprost. Neki komentatori tvrde da je ova skladba sačuvana kao Psalam 91. Prema drugoj predaji Izraelci su razgovarali o prelasku preko Crvenog mora u subotu, što ukazuje na još jednu soteriološku povezanost sa svetkovanjem subote. Služba u Šatoru sastanka također je naglašavala subotnje bogoslužje budući da je pri-nošen veći broj žrtava nego u obredima u ostale dane (Brojevi 28,9.10). Subota je bila poseban dan, vrijedan slavljenja.

Aktivnost: Napišite pjesmu koja govori o svetkovanju subote u povijesti. Neki detalji koji vam u tome mogu pomoći spomenuti su u prethodnom tekstu. Druga je mogućnost da istražite običaje držanja subote od strane Etiopljana i Kelta.

Smrt i uskrsnuće

Ključni tekst: Ivan 11,25.

Učenici će

Znati: Uvidjet će sigurnost Kristovog uskrsnuća zahvaljujući ko-
jem je moguće i naše uskrsnuće.

Osjećati: Doživjet će životodavnu silu uskrsnuća koja daje snagu
vjernicima u životu, sad i u budućnosti.

Činiti: Živjet će životom utemeljenim na sili uskrsnuća dostupnoj
svim vjernicima.

Smjernice za poučavanje

**I. Znati: Kristovo uskrsnuće je sigurnost na koju vjernici mogu
osloniti svoju vjeru.**

A. Što se događa s Crkvom ako zapostavi bitnu kršćansku doktri-
nu, sigurnost Kristovog uskrsnuća?

B. Zašto su druge doktrine beskorisne ako nema uskrsnuća?

C. Zašto nauk o besmrtnosti duše ukida Isusovu jedinstvenu ulogu
koju ima kao uskrsnuće i život?

**II. Osjećati: Nauk o Kristovom uskrsnuću pruža duhovnu silu
sada i vječni život u budućnosti.**

A. Kakvo olakšanje vjernici trebaju osjetiti sada budući da je smrt
pobijedena i nema vlast nad njima?

B. Kako se emocionalno stanje ljudi koji žive s nadom u vječni
život može usporediti sa stanjem onih koji je nemaju?

C. Kakvi osjećaji prožimaju kršćane koji su uvjereni da će se po-
novno sresti sa svojim voljenima?

**III. Činiti: Isus je uskrsnućem pobijedio smrt, oslobađajući
vjernike od Sotonine sile.**

A. Kako uskrsnuće utječe na način na koji vjernici pristupaju kuš-
njama?

B. Kako uskrsnuće daje silu vjernicima u svjedočenju?

Sažetak: Bez uskrsnuća naša vjera postaje samo još jedan izbor, a ne jedinstveni put koji vodi u vječni život.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 11,25.

Ključna misao za duhovni rast: Nauk o uskrsnuću ulijeva vjernicima nadu i utječe na sve aspekte kršćanskog vjerovanja.

Samo za učitelje: Jedan sportski trener je izjavio: “Pobjeda nije najvažnija stvar. To je jedina stvar.” Nažalost, ove se riječi primjenjuju na nešto što je beznačajno i kratkotrajno, kao što je pobjeda u nekoj utakmici. Primijenite te riječi na vječni život: “Uskrsnuće nije najvažnija stvar. To je jedina stvar.” Ono svakako zaslužuje da tako o njemu govorimo.

Kršćanstvo nije samo još jedna mogućnost izbora. Radikalna tvrdnja kršćanstva da je ono jedinstveno temelji se na Kristovom uskrsnuću. Buda, Abraham, Muhamed i Konfucije ostali su u grobu. Samo kršćanstvo tvrdi da ima živog Utemeljitelja. Da je Njegovo uskrsnuće samo vjerska pretpostavka nevezana za stvarnost, kršćanstvo ne bi dugo opstalo.

U poslanicama apostola Pavla vidimo da je on shvatio ovu istinu. Suprotstavljajući se lažnom nauku Korinćana, on uzvikuje: “Ako li Krist nije uskrsnuo, onda je neosnovano naše propovijedanje, neosnovana je i vaša vjera. Tad izlazi da smo i lažni svjedoci Božji jer smo svjedočili da je Bog uskrisio Krista, kojega nije uskrisio, ako zbilja mrtvi ne uskršavaju. Ako, naime, mrtvi uistinu ne uskršavaju, ni Krist nije uskrsnuo. A ako Krist nije uskrsnuo, bez ikakve je vrijednosti vaša vjera; vi ste još u svojim grijesima. Tada i oni koji u Kristu umriješe, izginuše. Ako se samo u ovome životu uzdamo u Krista, najbjeđniji smo od svih ljudi.” (1. Korinćanima 15,14-19)

Uvodna aktivnost: Prisjetite se kršćanskih himni koje govore o uskrsnuću i uznesenju. Razgovarajte o tome što je Kristovo uskrsnuće značilo našim predcima. Usporedite himne iz različitih razdoblja (sedamnaesto, osamnaesto, devetnaesto stoljeće), analizirajući sličnosti i razlike. Možete uvrstiti i suvremenu skladbu Samuela Medleyja “I Know That My Redeemer Lives”. Što je pokrenulo njihovu maštu? Što je utvrdilo njihovu nadu? Kojim su se metaforama koristili da bi prenijeli svoje misli? Zamolite članove razreda da kažu koji su stihovi njima najznačajniji i najganutljiviji.

Razmislite: Kako ove pjesme snaže vašu nadu u uskrsnuće?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Samo jedna religija ima silu da prenese ljudski rod izvan planeta Zemlje. Samo jedna religija pokreće ljude. Druge religije govore o velikim ciljevima, ali ne mogu ljude tamo povesti. Samo kršćanstvo pruža životodavnu silu za duhovnu promjenu preko uskrslog Krista. Kako članovi razreda mogu biti uvjereni u jedinstvenost vjere u uskrsnuće?

Biblijski komentar

I. Sudbina nade ili beznada?

(Prisjetite se u razredu teksta iz Luke 8,54.55; Ivana 5,28.29.)

Ljubljeni apostol Ivan bilježi Kristove riječi u vezi s uskrsnućem u petom poglavlju svojeg evanđelja. Na drugom mjestu (Otkrivenje 20) pojašnjava ove izjave ističući da prvo uskrsnuće obuhvaća samo pravedne i prethodi drugom uskrsnuću koje će se dogoditi nakon milenija. Dva uskrsnuća označavaju božanski sud, "odvajanje jaraca od ovaca". Prvo uskrsnuće odnosi se samo na one za koje je izrečena povoljna presuda. Drugo uskrsnuće obuhvaća one koji su proglašeni krivima. Ove dvije skupine međusobno se isključuju.

U povijesti prve Crkve vjerovanje u uskrsnuće uopće bilo je na kušnji. Pavao u poslanicama Korinćanima (posebno u 1. Korinćanima 15) dosta govori o uskrsnuću, opovrgavajući naučavanja koja odbacuju uskrsnuće kao nešto nestvarno. Ironično je što je šest godina ranije (51. godine) Pavao pisao Solunjanima iz Korinta govoreći o uskrsnuću pravednih, suprotstavljajući se tamošnjim lažnim doktrinama.

Nažalost, za Pavla takva lažna naučavanja nisu bila ograničeni slučajevi. Kružila je još jedna teološka zabluda o uskrsnuću koju su širili "Himenej i Filet. Oni su odlutali od istine tvrdeći da je uskrsnuće već bilo." (2. Timoteju 2,17.18) Štetniji je možda bio docetizam koji se pojavio u drugom stoljeću, kojem su posebno bili naklonjeni gnosticima i poslije (u četvrtom stoljeću) sljedbenici manihejstva. Vjerujući da je materija zla, odbacili su mogućnost utjelovljenja zato što bi, s njihovoga gledišta, pravo tijelo ukaljalo Kristovu čistoću. Krist se samo predstavio kao čovjek, ali je takav Njegov izgled bio samo prividan. Prema njihovom vjerovanju, Krist nije imao tijelo, pa ni uskrsnuće tijela nije bilo moguće. Međutim, pravi nauk o Kristovom utjelovljenju tvrdi da je Krist bio u potpunosti čovjek i u potpunosti Bog. Isus, koji je pretrpio stvarnu, a ne prividnu tjelesnu smrt, mogao je doista doživjeti tjelesno uskrsnuće.

Oni koji se u današnje vrijeme bave kristologijom stvorili su doktrine koje podsjećaju na stari docetizam. Njihovi napori da razdvoje “povijesnog Krista” (opipljivo biće) od mitološkog Isusa (kojega vjernici obožavaju) podudaraju se s još starijim tumačenjima Kristovog uskrsnuća. Na temelju tih tumačenja nije važno je li Krist uskrsnuo u tijelu, “Krist koji je ustao iz groba” (objektivna stvarnost), već je li “ustao u vašem srcu” (subjektivni osjećaj). Božja je riječ u tom pogledu savršeno jasna: Kristovo uskrsnuće je stvarno i jedina je sila koja uspješno može vratiti ljude njihovom domu.

Razmislite: Kako vjernici mogu biti sigurni da će imati udjela u prvom, a ne u drugom uskrsnuću?

II. Izlazak iz tamnice

(Prisjetite se u razredu teksta iz Ivana 11,38-44.)

Izraz koji se u Novom zavjetu najčešće prevodi riječju “pakao” jest *had*. Ovo mjesto svih mrtvih nije ukazivalo ni na nagradu ni na kaznu. Tamo se ništa ne događa. Isus je usporedio njihovo stanje sa “snom”. Međutim, ovaj odmor je privremen jer će na kraju svi čuti Njegov glas i bit će uskrišeni u jednom od dva uskrsnuća. Tamnica smrti bit će ispražnjena. Sve je ovisilo o Kristovom osobnom uskrsnuću. Tri uskrsnuća, zabilježena u vrijeme Njegove zemaljske službe, pretkazala su Isusovu konačnu pobjedu: 1) Jairova kći, 2) sin udovice iz Naina i 3) Lazar. Lazarovo uskrsnuće sigurno je bilo najdojmljivije budući da je njegovo tijelo četiri dana ležalo u grobnici. Nakon Isusovog uskrsnuća, nekoliko mrtvih bilo je podignuto u život (Matej 27,51-53). Ova “rana oslobođanja” bila su predlika izlaska iz tamnice do kojeg će doći kada se Krist vrati i slomi lokote Sotonine tamnice.

Razmislite: Zamislite sliku uskrsnuća kada Isus ponovno dođe.

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Uskrsnuće ne samo da stvara temelj za blaženi život u budućnosti, nego već sada omogućava duhovnu promjenu. Pavao zaključuje: “Kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, [da bismo] i mi živjeli novim životom.” (Rimljanima 6,4) Ubojicama, prostitutkama, teroristima, lopovima i drugim grešnicima obećana je budućnost na Nebu i trenutačna duhovna obnova. Obraćanje obuhvaća opravdanje i posvećenje. Kristova smrt, polaganje u grobnicu i uskrsnuće omogućuju i opravdanje i posvećenje.

Za razgovor:

1. Kako duhovna sila koju pruža Kristovo uskrsnuće može biti primijenjena u svakidašnjoj borbi kršćana sa Sotoninim kušnjama, osjećajima depresije i uznemirenosti u vezi s budućnošću?

2. Kako uskrsnuće može pomoći vjernicima da se pripreme za gubitak svojih voljenih?

3. Kako ispravno razumijevanje Kristovog uskrsnuća čuva vjernike od spiritizma i modernističkih težnji da uskrsnuće objasne u duhovnom smislu?

4. Kako ispravno razumijevanje uskrsnuća čuva vjernike da ne postanu plijen lažnog nauka o vječnom ognju u paklu?

5. Kako vjernici mogu podijeliti svoju nadu u uskrsnuće s onima koji tonu u beznadu?

6. Kako vjernici mogu prenijeti tu baklju nade na buduće naraštaje?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: U dobro napisanom dramskom komadu ono što je najvažnije ostavlja se za kraj. Drama na svršetku vremena u kojoj sudjeluje Krist potvrđuje ovo pravilo. Krist dolazi u pratnji mnoštva anđela i glasan zvuk truba. Potresi potresaju Zemlju, a grmljavina budi zaspale otkupljene. Grobovi se otvaraju velikom silinom, a ljudi koji su u njima počivali kreću u susret Kristovom zagrljaju. Radost je sve veća dok se voljeni ponovno sreću. Suze radosnice teku niz njihova lica dok se glasovi ujedinjuju u hvali. Dajući novo značenje nekada davno izgovorenim riječima, otkupljeni uzvikuju: "Svrši se!"

Aktivnost: Zamolite članove razreda da opišu svoj ponovni susret sa svojim voljenima. To izražavanje nade treba poslužiti kao prilika da u očekivanju buduće radosti, na kreativan i konkretan način izraze svoju vjeru da će Krist uskrisiti vjerne.

Drugi Kristov dolazak

Ključni tekst: Ivan 14,1-3.

Učenici će

Znati: Shvatit će narav Kristovog obećanog povratka.

Osjećati: Osjetit će sigurnost drugog Kristovog dolaska.

Činiti: Pripremit će se u duhovnom smislu da krenu u susret Gospodinu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Krist jasno opisuje narav svojeg povratka i prilike koje će tada vladati.

- A. Koje su prepoznatljive karakteristike Kristovog drugog dolaska?
- B. Što drugi Kristov dolazak znači otkupljenima, a što osuđenima?
- C. Što ukazuje na blizinu Kristovog povratka?

II. Osjećati: Kristov dolazak pruža svakom vjerniku osjećaj mira i sigurnosti.

- A. Koji osjećaji ispunjavaju vjernike dok razmišljaju o Kristovom dolasku?
- B. Zašto bi znaci skorog Kristovog povratka trebali biti razlog za radost, a ne zabrinutost?
- C. Kako svrha Kristovog dolaska utječe da još više cijenimo Božju ljubav prema ljudima?

III. Činiti: Za susret s Kristom moramo biti duhovno spremni.

- A. Koji svakidašnji običaji i navike pripremaju vjernike za Kristov dolazak?
- B. Kako vjernici mogu pomoći onima koji ne vjeruju da se pripreme za drugi Kristov dolazak?
- C. Koju ulogu kršćanska zajednica ima u duhovnoj pripremi?

Sažetak: Obećani Kristov povratak više je od velikog sna. To nije bijeg od stvarnosti. On ukazuje na Spasitelja punog ljubavi koji duboko čezne za ponovnim susretom sa svojim izabranim narodom. Vjernici su

pozvani na svakidašnju duhovnu pripremu i stalnu budnost kako ih Kristov dolazak ne bi zatekao nespremne.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 14,1-3.

Gljučna misao za duhovni rast: Slavni vrhunac kršćanske vjere bit će susret s Kristom prigodom Njegovog obećanog dolaska.

Samo za učitelje: Naglasite učenicima u razredu da je važnost Kristovog dolaska istaknuta njegovim čestim spominjanjem u Svetome pismu.

Uvodna aktivnost: Prisjetite se nekog školskog ili obiteljskog okupljanja, možda proslave godišnjice mature srednje škole. Kako ste se osjećali kada ste ponovno vidjeli prijatelje iz istog razreda?

Zamolite prisutne da zamisle trenutak najuzbudljivijeg susreta: drugoga Kristovog dolaska. Kako će on izgledati prema opisu Svetog pisma? Potaknite učenike da izraze što više svojih dojmova praveći kao razred zajedničku sliku Kristovog skorog povratka. Kako će taj događaj izgledati, kojim će zvucima biti praćen, koje će osjećaje pobuditi? Što je najvažnije, zamolite nekoliko članova razreda da odgovore na sljedeće pitanje: Što susret s Kristom znači vama osobno?

Razmislite: Ponovni susret znači da ćemo ponovno biti svi na okupu. Iako mnogi u vrijeme uskrsnuća, osim učenika, nisu vidjeli Isusa licem k licu, zašto je drugi dolazak ipak ponovni susret Krista i Njegovog naroda? Kako smo Ga već vidjeli licem k licu iako Ga nismo vidjeli vlastitim očima?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Iako su oštro podijeljeni u vezi s naukom i pojedinostima o Kristovom drugom dolasku, mnogi se kršćani slažu da će Isus ponovno doći da se sretne sa svojim narodom.

Biblijski komentar

I. Obećanje i cilj Isusovog dolaska

(Prisjetite se tekstova iz Ivana 14,1-3 i Mateja 16,27.)

Tekst u Mateju 16,27 ukazuje na Danielovo apokaliptičko proročanstvo o konačnom sudu (Daniel 7,13.14). Krist je objedinio starozavjetna

proročanstva Zaharije, Daniela, Izaije i drugih proroka i iznio novozavjetni nauk o drugom dolasku. Sigurnost tog nauka postavila je temelj s kojeg On zapovijeda: "Da se ne plaši srce vaše." Na ovom planetu zaraženom ratovima, neizlječivim bolestima, genocidima, nuklearnim katastrofama, rasizmom, razvodima, ekonomskom nesigurnošću itd., to Kristovo uvjeravanje pruža izazov. Ipak, kakvu god patnju ovdje doživjeli, to se ne može usporediti s Božjom obećanom nagradom. "Zato ne malaksavamo. Naprotiv, ako se i raspada naš vanjski čovjek, ipak se naš unutarnji čovjek obnavlja iz dana u dan. Uistinu, naša nam sadašnja ali kratkotrajna i mala nevolja donosi izvanredno veliku i vječnu slavu." (2. Korinćanima 4,16.17)

Razmislite: Mnogi teolozi odbacuju sud kao nešto što umanjuje Božju milost, opravdanje i oprost. Zašto su Božja milost i opraštanje besmisleni bez suda?

II. Način i vrijeme Njegovog dolaska

(Prisjetite se u razredu teksta iz Mateja 24 i Otkrivenja 1,7.)

Postoje tri osnovna teološka gledišta u vezi s vremenom Kristovog dolaska.

Postmilenaristi vjeruju da će drugom Kristovom dolasku prethoditi tisuću godina napretka. U devetnaestom stoljeću, u vrijeme tehnološkog napretka, mnogi su prihvatili ovo vjerovanje. Smanjena očekivanja proizročena u velikoj mjeri mnoštvom ratova, gotovo su ugušila ovo vjerovanje.

Amilenaristi ne vjeruju u doslovnih tisuću godina, već ih shvaćaju u prenesenom značenju. Zato je vrijeme Kristovog dolaska u odnosu na tisuću godina njima nevažno.

Posljednja skupina, premilenaristi, podijeljena je u dvije podskupine — dispenzacionalisti i historicisti. Dispenzacionalisti vjeruju da Bog djeluje različito među ljudima u različitim vremenskim razdobljima. Vrijeme od Kristovog raspeća na Golgoti do početka velikih nevolja jedno je takvo razdoblje, koje označava razdoblje Crkve. Na kraju tog razdoblja dolazi do tajnog uznesenja vjernika, dok se Kristov drugi dolazak događa sedam godina poslije, na kraju sedmogodišnjih nevolja (postoje manje razlike unutar ove skupine u vezi s točnim redoslijedom). Grešnici imaju još jednu priliku da se pokaju tijekom tog sedmogodišnjeg razdoblja nevolja.

Nesklad ovoga gledišta s biblijskim naukom je prevelik da bismo ga ovom prigodom iznijeli. Biblijsko gledište je najbolje prikazano premilenarističkim naukom historicista. Na temelju tog nauka Krist dolazi na

početku tisuću godina (i nakon vremena nevolje) kad će otkupiti žive i mrtve spašene (o prvom uskrsnuću). Živi grešnici bit će uništeni slavom tog dolaska. Zatim će počivati zajedno sa svim nepravednicima u zemaljskoj povijesti do kraja tisuću godina kada će se zbiti uskrsnuće osuđenih. Nakon tog drugog uskrsnuća bit će konačno uništeni.

Način Kristovog dolaska spominje se nekoliko puta, pri čemu su jasno otkrivene njegove karakteristike: 1) javan (nasuprot “tajnom”, Otkrivenje 1,7; 1. Solunjanima 4,15-18), 2) istodoban svuda u svijetu (nasuprot “ograničenom”, Matej 24,5.23-30), 3) objavljen uz glasan zvuk trube (nasuprot “tajnom”, 1. Solunjanima 4,15-18; Matej 24,31), 4) doslovan i osoban (nasuprot “u prenesenom značenju”, Djela 1,11; Luka 24,36-43), 5) neočekivan (1. Solunjanima 5,2-6; Matej 24,43.44) i 6) katalizmičan (Daniel 2,32-35). U vezi s vremenom i načinom Kristovog dolaska Bog nam daje dovoljno činjenica da bismo to vjerom mogli prihvatiti, ali ne prekomjerno da ne bismo sve uzeli zdravo za gotovo.

Razmislite: Odgadanje nanosi bol mnogim ljudima; što će mnogi učiniti ako budu vjerovali da imaju dvije prilike da se pripreme za Kristov povratak kao što vjeruju dispencionalisti? Koja opasnost leži u ovom nauku?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Činjenice mogu nadahnuti. Činjenice nas mogu učiniti neosjetljivim.

U Mateju 24 Isus odgovara na pitanje učenika o vremenu svojeg dolaska. Hoće li im koristiti ako im pruži mnoštvo činjenica? Hoće li postati oprezni ili pospani?

U Mateju 25 Isus iznosi tri usporedbe o pripremi i budnosti koje govore o duhovnoj spremnosti. Razmotrite ove obrasce u razredu: 1) deset djevica, 2) tri sluge (usporedba o talentima), 3) ovce nasuprot jarcima. Koja načela možemo uočiti u ovim usporedbama koja će nam pomoći da se pripremimo za Kristov dolazak? Na koji način možemo izraziti ta načela u svojem životu? Kako naš razred može biti spreman za susret s Isusom?

Aktivnost: Otvorite Evanđelje po Mateju 25. Razgovarajte o svim usporedbama tražeći načela koja se mogu primijeniti na okolnosti u dvadeset prvom stoljeću. Ove istinite usporedbe imaju primjenu i izvan svojeg trenutačnog okvira.

Razmislite o prenesenom značenju:

◆ Što je rečeno o duhovnoj spremnosti?

Analizirajte sadržaj:

- ◆ Što su sudionici u usporedbi dobro učinili?
- ◆ Što su protivnici pogrešno učinili?
- ◆ Kako su protivnici mogli donijeti bolje odluke?
- ◆ Koji je bio ključni trenutak koji je protivnike razdvojio od sudionika? Do kojih je promjena trebalo doći da bi ishod bio sretniji?
- ◆ Kako ova načela primjenjujemo na osobnu duhovnost?
- ◆ Zašto su razlike između sudionika i protivnika izražene u njihovim djelima, a ne razmišljanjima?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Početak je još jedne školske godine. Profesori dijele raspored sati i iznose kratak pregled gradiva ukazujući na očekivanja koja imaju za različite predmete. Neki učenici će se uskladiti sa svim tim zahtjevima i odmah odgovoriti na očekivanja. Drugi će se zavaljati, odgađati obveze i na kraju doživjeti neuspjeh. Bolji učenici će se pripremiti za posljednje ispite; drugi će gubiti vrijeme uludo, odgađati pripreme i kasniti. Životna škola odvija se prema sličnim načelima. Polaganje posljednjeg ispita označava primanje vječnog života. Neuspjeh možemo lako objasniti. Učenje u posljednji čas neće donijeti uspjeh. Donijet će ga samo postupni napredak tijekom života.

Aktivnost: Ovaj tjedan pripremite pregled svojeg života pomoću slika. Proučite svoju osobnu povijest putem slika. Napravite album sa slikama koje će prikazati vašu životnu priču. Razvrstajte slike prema tome za što vas je taj događaj sa slike pripremio. Po čemu određene događaje smatrate uspješnima? Koje duhovne pouke o pripremi za vječni život možete izvući iz tih događaja?

Vjerojatno se svatko od nas sjeća nekog dobrog učitelja koji je izvršio utjecaj na naš život, kojem smo se divili i koga smo cijenili.

Mnogi istaknuti učitelji imali su presudan utjecaj na život i misli ljudi, i često su bili općepriznati. Isus je, naravno, bio najveći Učitelj.

Oni koji su Ga imali prilike slušati “bili su zaneseni njegovom naukom, jer ih je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao književnici” (Marko 1,22).

On je poučavao druge istini jer je sam bio “Istina”. Kao utjelovljeni Bog, govorio je: “Tako govori Jahve”, a onda bi dodao: “Ali ja vam kažem.”

Što više vremena provodimo kraj Njegovih nogu, bit ćemo spremniji reći, kao dva učenika na putu u Emaus: “Zar nije srce gorjelo u nama dok nam je putem govorio i tumačio Pisma!” (Luka 24,32)

www.znaci-vremena.com
www.adventisti.hr